

Naša anketa

Blíži sa 72. výročie Dňa víťazstva nad fašizmom. Čo by sme mali robiť, aby ho slovenská diplomacia svojim postojom vo VZ OSN pri hlasovaní o boji s glorifikáciou nacizmu a nacistov už nikdy nedehtonostovala?

Jozef Petráš, predseda ObIV SZPB, Trnava: – Mali by sme jednoznačne pánovi ministromi povedať, aby si uvedomil, odkiaľ pochádza, koho je ministrom a čie záujmy má chrániť a obhajovať. Pretože praktické kroky sú, ako by nereprezentoval SR, ale svojich sponzorov!

Karol Glamoš, predseda ZO SZPB, Trenčianske Teplice: – Nechápem, prečo sa naša diplomacia jednoznačne nepostavila proti glorifikácii nacizmu a nacistov, keď na výročiach víťazstva nad fašizmom vládna garnitúra nacizmus jednoznačne odsudzuje. Možno by pomohla výzva SZPB, apelujúca na slovenskú diplomáciu, ktorú by určite podporila celá členská základňa.

Jaroslav Bulko, predseda ObIV SZPB, Žiar nad Hronom: – Slovensko, ako súčasť ČSR, bolo po skončení druhej svetovej vojny zaradené medzi štáty víťaznej protifašistickej koalície. Preto aj pre mňa je prekvapením, že slovenská diplomacia svojím postojom vo VZ OSN pri hlasovaní sa zdržiava hlasovania.

Pravda je aj taká, že podobné stanovisko zastávajú všetky štáty EÚ. Slovensko týmto svojím postojom chce dokázať jednotnú diplomatickú politiku EÚ, hoci neguje svoj protifašistický odpor, ktorý vyvrcholil v SNP.

Navyše je potrebné povedať, že všetky vlády, ktoré sa na Slovensku vystriedali od vzniku SR, vždy sa hlásili k novodobým protifašistickým tradíciám Slovenska. Slovenská republika asi čaká až sa všetky štáty EÚ dohodnú, čo ale nesvedčí o tom, že naša diplomacia je nezávislá.

Mária Jedruščáková, tajomníčka ObIV SZPB, Vranov nad Topľou: – Aby sviatok Deň víťazstva nad fašizmom slovenská diplomacia svojim postojom vo VZ OSN pri hlasovaní o glorifikácii nacizmu a nacistov nedehtonostovala, mali by sme sa hlavne my, členovia SZPB, stále viac zjednocovať. A dávať to najavo pri výročiach oslobodenia našich obcí, pri Dni víťazstva nad fašizmom, pri Výročí SNP, pri výročí Karpatsko-duklianskej operácie... Pri všetkých mierových slávnostiach musíme v obciach propagovať význam oslobodenia nad fašiz-

(Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Počty popráv sú nižšie

Amnesty International uvádza, že počty popráv vo svete klesli o 37 %. V roku 2015 ich vraj bolo 1 634 v 25 štátoch, no v roku 2016 „len“ 1 032 v 23 štátoch.

Táto štatistika však neráta s popravami v Číne (odhad popráv hovorí o stovkách. Podľa AI – 931, no čínske úrady hovoria len o 85 popravách), kde sú považované za štátne tajomstvo.

AI tvrdí, že s výnimkou Číny ide 87 % popráv na vrub Iránu, Iraku, Saudskej Arábie a Pakistanu. V 141 štátoch je trest smrti zakázaný. Ešte v roku 1997 sa popravovalo v 40-tich štátoch.

Minulý rok popravy obnovilo Bielorusko, Botswana, Nigéria a palestínske orgány. Verejné popravy boli vykonané v Iráne a KĽDR. Na konci minulého roku sa v celách smrti nachádzalo najmenej 18 848 ľudí.

A. Mikundová

Prečo chcú trnavskí konšeli odsunúť pamätník na kraj mesta?

SZPB a priami účastníci boja s fašizmom so znepokojením prijali informáciu z miestnych trnavských novín, že sa uvažuje o premiestnení tunajšieho Pamätníka osloboditeľov, pri ktorom sa vzdáva hold červenoarmejským osloboditeľom Trnavy.

Zo skúseností svetových miest je zrejmé, že podobné historické monumenty sú na najčestnejších miestach, aby pri nich mohli vzdať úctu osloboditeľom nielen domáci, ale i náhodní návštevníci.

* * *

Všetci, ktorí Trnavu viedli od roku 1989, nechali Pamätník osloboditeľov chátrať. Bez rozdielu politického dresu.

Naozaj nie je v dobrom stave. Prípadá to, akoby si súčasné mladé vedenie mesta naskočilo na háčik udice, ktorú im pripravili predchádzajúci vládcovia. Takto sa vyjadrovali naši obyvatelia po skončení piety k 72. výročiu oslobodenia (31. 3. 2017), ktorí sa zhromaždili okolo predsedu oblasťného výboru SZPB. Druhý okruh názorov bola predajná cena budovy, ktorá stojí za pomníkom.

V týždenníku „Trnava dnes“ z 18. marca 2017 som sa dočítal, že na Námestí SNP je unikátne prekrytie rieky Trnávky, pochopiteľne okrem priestoru pod spomínaným pomníkom. Je to smiešne, hlavne keď sa takto tendenčne na objednávku mesta vyjadruje riaditeľka Krajského pamiatkového úradu.

Neobstojí ani tvrdenie zástupcov mesta, že pomník leží na starom koryte riečky Trnávky. Podľa nich by riečka v prekrytom úseku na Námestí SNP musela pretekať v koryte znázorňujúcom paragraf, čo vyvracia obyčajný sedliacky rozum. Staré koryto

(Pokračovanie na str. 3)

Budú Nemci voziť utečencov do bývalých koncentrákov?

Predseda ústrednej rady Židov v Nemecku Joseph Schuster radí organizovať pre utečencov, v rámci procesu ich reintegrácie do európskeho spoločenstva, zájazdy do bývalých koncentračných táborov. Vyhlásil to v rozhovore pre Die Welt.

Povedal tiež, že mnohí migranti prichádzajú do SRN z krajín, kde je nenávisť k Židom neoddeliteľnou súčasťou štátnej politiky, čo znamená, že ľudia sa nedokážu

okamžite vzdať podobných názorov. V súvislosti s tým vyzval nastoliť problematiku antisemitizmu ústrednou témou podujatí pre utečencov.

„Samozrejme, chápeme, že krátke integračné kurzy nemôžu robiť zázraky. Možno bude treba stanoviť pre návštevníkov týchto kurzov cestu do bývalého koncentračného tábora alebo do Židovského múzea v Berlíne,“ zdôraznil.

Podľa ria.ru, 24. 4. 2017

Strach z 3. sv. vojny

Denník Daily Mail uvádza, že po americkom raketovom útoku na Sýriu a po rozmiestnení svojich torpédoborcov v blízkosti plánovanej jadrovej skúšky KĽDR, dáta z Google zaznamenali obrovský nárast vyhľadávania pojmu „3. svetová vojna“.

Takýto nárast vyhľadávania pojmu „3. svetová vojna“ bol naposledy zaznamenaný v roku 2004.

Ľudia taktiež masívne vyhľadávali pojmy ako „Trump war“ (Trumpova vojna), „Syria war“ (sýrska vojna) a „nukleárna vojna“.

Rekordný nárast vyhľadávania takýchto pojmov prichádza po útoku Spojených štátov.

Podľa hlavnospavy.sk, 15. 4. 2017 (výňatok)

Jasnovidec: 3. sv. vojna sa začne 13. mája

Portugalský mystik Horacio Villegas predpovedá 3. svetovú vojnu. Jasnovidec sa už preslávil predpoveďou o Trumpovom víťazstve v prezidentských voľbách, čo oznámil ešte v roku 2015.

Vojnu začne americký líder, presvedčený je Villegas. A stane sa to vraj „na 100-té výročie zjavenia fatimskej Matky Božej“ (Tento titul bol priznaný Panne Márii). Dátum začiatku vojny – 13. máj 2017. Medzinárodný konflikt bude podľa tejto predpovede trvať šesť mesiacov, uvádza Express.

Mimochodom, jasnovidec už pred niekoľkými rokmi predpovedal, keď hovoril o Trumpovom víťazstve vo voľbách, že miliardár sa stane „kráľom iluminátov“ a „prinesie na svet 3. sv. vojnu“.

Podľa pravda.ru, 20. 4. 2017

Na zamyslenie:

Každá generácia si myslí, že je inteligentnejšia, než tá predošlá, a múdrejšia, ako tá nasledujúca.

G. ORWELL

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

09

Srb si s Američankou ruku nepodal

Prezident Republiky Srbskej (RS) Milorad Dodik odmietol podať ruku veľvyslankyni USA v Bosne a Hercegovine Morin E. Kormakovej.

Ako uvádza Blic Online, počas pietneho aktu na pamiatku obetí nacizmu a chorvátskych ustašovcov v koncentračnom tábore Jasenovac si Dodik podal ruku so všetkými, vrátane so svojimi politickými oponentmi, no ignoroval ruku, ktorú mu podávala Kormaková.

Republika Srbská je od januára tohto roku „pod“ sankciami ministerstva financií USA. Tieto sú vraj zavedené kvôli výzvam na oddelenie sa RS od Bosny a Hercegoviny a hrozbám zakázať obyvateľom RS slúžiť v armáde BaH.

Dňa 22. 2. 2008 rezolúcia parlamentu BaH ustanovila, že bos-

niacki Srbi môžu vystúpiť zo zostavy Bosny a Hercegoviny, ak väčšina členov OSN a EÚ prizná nezávislosť Kosova.

Podľa lenta.ru, 23. 4. 2017

Británia o práve na preventívny atómový úder

Ak to bude nevyhnutné, Veľká Británia je pripravená naniesť preventívny atómový úder, prináša Independent vyhlásenie ministra obrany Michaela Fallona v rozhovore pre BBC Four.

Premiérka Theresa Mayová je vraj pripravená použiť balistické rakety Trident v „najextrémnejšej situácii“, dokonca aj vtedy, ak V. Británia nebude napadnutá. Minister pri tom ne-

spresnil, o akých okolnostiach tu ide.

* * *

„V lepšom prípade sa na toto vyhlásenie treba pozerať ako na nejaký aspekt psycho-

logickej vojny,“ presvedčený je predseda obranného výboru Rady federácie RF Franc Klincevič. Ten zdôraznil, že ak je V. Británia pripravená zaútočiť, keďže „sama nemá príliš veľké územie“, bude „doslova zotretá z povrchu zemského odvetným úderom“.

Podľa ria.ru, 24. a 25. 4. 2017

Pápež: Utečenecké tábory sú vraj koncentrákmi

Pápež František ich takto nazval kvôli strádaniam ľudí. Počas bohoslužby povedal, že „mnohé utečenecké tábory sú koncentračnými tábormi,“ pretože sa tam nachádza tak veľa ľudí, uviedla TASS s odvolávkou sa na Radio Vaticana.

Pápež pri tom spomenul stretnutie pred roka na ostrove Lesbos, kde sa nachádza jeden z najväčších táborov pre migrantov. Istý utečenec mu povedal, že mu zabili ženu, ktorá sa odmietla vzdať kresťanskej viery.

Pápežovo porovnanie je veľmi nedokona-

lé. Keď to už vyslovil, poukážme si na rozdiel tohto „koncentráku“ oproti tým fašistickým:

1. Do fašistických koncentrákov sa človek dostával násilím, do dnešných sústredovacích táborov sa chodí dobrovoľne!

2. Väzni vo fašistických táboroch museli pracovať, dnes musia na nich pracovať tí spoza plotu!

3. Muž a chlap z obdobia nemeckých koncentračných táborov, ak by mu zabili ženu, chytil by sa zbrane a bojoval by proti jej vrahom. Dnes sa za to chce nechať inými vydržiavať.

V. Mikunda s využitím zahraničnej tlače z 23. 4. 2017

Putin o dvoch verziách chemického útoku pri Idlibe

„Prvá spočíva v tom, že sýrske letectvo trafilo ilegálnu dielňu na výrobu bojových otravných látok. Čo je úplne možné, nakoľko bojovníci to už neraz robili a o čom sa nikto nespóri. Mimochodom, aj v Iraku ich nasadzovali proti medzinárodnej koalícii i proti irackej armáde“, povedal Putin televízii „Mir“.

Taktiež poznamenal, že tento fakt sa nikto nesnaží vidieť, nikto nešíri šumy o tejto otázke, i keď všetci súhlasili s tým, že bojovníci používali otravné látky.

„Znamená to, že ich majú a ak

ich majú tam, prečo by ich nemohli mať v Sýrii? Veď je to rovnaká banda. To je prvá verzia“, dodal Putin.

„A druhá verzia – ide o zinscenovanie, o provokáciu, ktorá

je špeciálne zorganizovaná, aby vytvorila rozruch a vytvorila predpoklady na dodatočný nátlak na zákonné sýrske úrady,“ povedal ruský prezident.

Pri tom zdôraznil, že Moskva nebude prijímať žiadne opatrenia proti oficiálnej vláde Sýrie bez starostlivého vyšetrenia udalosti.

Podľa ria.ru, 12. 4. 2017

USA uznávajú, že sa neubránia ruskému útoku

Atómová výzbroj Ruska je schopná vysporiadať sa s akoukoľvek americkou obranou, vyhlásil vedúci ministerstva národnej bezpečnosti USA John Kelly.

Existujú štáty, ktoré majú „veľa atómových zbraní“, preto sa pred nimi nepodarí uchrániť, uvádza TASS s odvolávkou sa na CNN.

Britské Daily Star v kontexte diskusií okolo použitia Spojenými štátmi „matky všetkých bômb“ proti teroristickej organizácii Islamský štát uverejnili článok, v ktorom pripomínajú, že Rusko má

ešte z čias ZSSR „Cár-bombu“ (nazývajú ju aj Veľký Ivan alebo „otec všetkých bômb“, ktorá je menej objemná, no štyrikrát výkonnejšia – pozn. Bojovník).

Komentujúc situáciu okolo KEDR Kelly povedal, že USA sa ocitnú „pred vážnou hrozbou“ len čo bude mať Pchjongiang raketu s atómovou hlavicou, spôsobilou doletieť do USA.

„Myslím si, že Trump sa bude týmto vážne zaoberať ešte do začiatku svojho druhého prezidentského obdobia,“ povedal.

Podľa vz.ru, 23. 4. 2017

Slovenskí vojaci sú už v Lotyšsku

149 slovenských vojakov v zostave mechanizovanej rotý, ktorí už pôsobia v Lotyšsku na taktickom cvičení Summer Shield 2017, je organizovaných vo výcvikovom zoskupení nazvanom podľa nášho veľikána „Štefánik 2017“.

Okrem nich sa na tomto protiruskom cvičení zúčastňujú vojaci z Lotyšska, USA, Kanady, Litvy, Nemecka, Dánska, Estónska, Luxemburska, Rumunska,

Bulharska a Švédska v celkovom počte takmer 1 700 osôb.

Vyslaním vojakov SR naplnia svoj záväzok z minuloročného samitu NATO vo Varšave, pričom

ide o spoločnú iniciatívu krajín V4, informuje stránka mosr.sk.

Poznámka Bojovník: Slovenskí činitelia si pri ťažení na východ radi prisvojili slovanské mená. Proti Poľsku tiahli ako poľná armáda Bernolák, dnes sa vytasili s menom Štefánik a v roku 1941 proti ZSSR si vopred prehraté nasadenie eliminovali aspoň názvom – „Viktor“ (latinský pôvod víťaz, víťazstvo).

– vmi – s využitím mosr.sk z 19. 4. 2017

Čo píšú iní

■ Banáš: Byť vlastencom je pre zdegenerovaných odnárodných trubirohov takmer zločin...

„Ja som vlastenec. Aj preto nosím tradičný slovenský odev.“ Spišovateľ a bývalý politik Jozef Banáš chodí v ostatnom čase na besedy a spoločenské udalosti v spišskej, detvianskej či zemplínskej halene. Keď sa ho na jednej z besied mladá dáma opýtala, prečo má na sebe tradičný slovenský odev, prítomní sa jej otázke zasmiali. Samotný Banáš jej odpovedal protiotázkou, či jej nepripadá zvláštny jej odev. Na krásnom hrudníku mala totiž tričko s nápisom „I love New York“, píše vo svojom komentári bývalý politik. Banáš ďalej konštatuje: „Nuž takto sme dopadli. Keď si oblečiem na Slovensku slovenský odev, som čudný. Keď si oblečiete odev cudzí, ste normálni... Takto dopadáme a takto dopadneme.“

Nie informovať, ale manipulovať

Bývalý politik zároveň upozorňuje na úlohu médií, ktorých zmyslom nie je informovať, hľadať pravdu či formovať kritický názor, ale manipulovať a vymývať mozgy... „Videli ste v dajakom slovenskom či európskom médiu niektorý z Orbánových prejavov?“ – pýta sa Banáš. „Úsmevné je, že majitelia pravdy sa potom čudujú, že im ľudia neveria a hľadajú alternatívne zdroje. Čas kedy si títo vedomí, či nevedomí trulovia budú tlačiť hlavy do stien sa blíži, pretože zákon hovorí jasne a neúprosne: Čo dáš – to sa ti vráti! Ten, kto zákon nepozná a preto ho nedodríava je úbožiak, ale ten, kto ho pozná a nedodríava je podliak. Som Slovák a nikdy zo mňa neurobia Maďara, Poliaka, Rusa, Američana či Nemca. Som Slovák, a preto mám Maďara, Poliaka, Rusa, Američana a Nemca v úcte a v láske ako svojich bratov.“

„Najprv Slovensko“

Spisovateľ tiež poukazuje na víziu súčasného prezidenta Donalda Trumpa „America first“, ktorá je považovaná za samozrejmosť. V prípade Slovákov je ale situácia iná. Ten kto ohlási a poukáže najprv na Slovensko, je „považovaný za antisemitu, antiislamistu, homofóba, xenofóba, nacionalistu, ľudáka, fašistu, proste byť vlastencom je pre zdegenerovaných odnárodných trubirohov takmer zločin.“

Hlavnospavy.sk, 19. 9. 2017 (výňatok)

■ NAKA vypočúvala vedenie MS...

Na verejnosť prenikla informácia, že v utorok 11. apríla 2017 dvaja príslušníci novozriadeného protixtrémistického oddelenia Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru SR navštívili ústredie Matice slovenskej.

Hľadali predsedu Mariána Tkáča. Keďže však nebol prítomný, vyžiadali si stretnutie s tajomníkom MS a historikom Petrom Mulíkom a riaditeľom Slovenského historického ústavu MS Ivanom Mrvom.

Dôvodom bolo vypočutie vedenia Matice v prípade uverejnenia krátkeho videa s názvom Bez 14. marca s tematikou prvej Slovenskej republiky na webovej stránke MS a na portáli YouTube. Hlavnou myšlienkou krátkeho videofilmu, zverejnenom pri príležitosti 78. výročia od vzniku prvej Slovenskej republiky, bola hypotetická otázka, čo by sa stalo, keby sa Slováci vzopreli Hitlerovi a 14. marec 1939 by nebol?

Kým na internete sa video stretlo zväčša s pozitívnym ohlasom, mainstreamové médiá spustili proti MS diskreditačnú kampaň. Aktívne sa do nej zapojili aj historik Dušan Kováč, či riaditeľ Múzea SNP v B. Bystrici Stanislav Mičev.

(Negatívny názor na telefonický dopyt vyslovil ústami vedúceho mediálneho oddelenia aj SZPB – poznámka Bojovník.)

Hlavnospavy.sk, 18. 4. 2017 (výňatok)

■ V moskovskom kaderníctve ponúkajú strih „Hitlerjugend“

Používatelia sociálnych sietí si všimli reklamu jedného z moskovských kaderníctiev, ktoré mladým klientom ponúka účes „Hitlerjugend“.

„Dá sa tam zájsť, dieťa ostrihať a čo to mu pritom aj vysvetlíť okolo názvu účesu. Je možné, že niečo nechápem?“, napísala istá Oľga Makarova, ktorá uverejnila tento oznam na facebooku.

Podľa ria.ru, 17. 4. 2017

■ Súd rozhodol zbúrať bývalú Göringovu budovu

V Kaliningradskej oblasti RF súd rozhodol o zastavení výstavby obytného domu na mieste bývalého poľovnickeho, patriaceho nacistickému zločincovi H. Göringovi. Vie sa, že Göring

(Pokračovanie na str. 4)

Prečo chcú trnavskí konšeli odsunúť pamätník na kraj mesta?

(Dokončenie zo str. 1)

vraj bolo aj pod budovou terajšej Knižnice Juraja Fándlyho (bývalej Hospodárskej banky), ktorá bola postavená oveľa skôr, ako pomník. Navyše, ak sa pozrieme do parčíku, ktorým preteká Trnávka, uvidíme niekoľko stromov, ktorých hmotnosť je väčšia, ako pomníka.

Z výstavby činžiakov v Trnave je známe, najmä na Hlbokej ceste, že tieto boli stavané na nánose. No stoja! Dodnes. Pretože boli budované tak, aby mohli stáť. Sú totiž zaistené rôznymi injekčnými spevneniami.

Podobne by sa podľa laického

rozumu dala riešiť i obnova a stabilizácia Pomníka osloboditeľov.

Na to by však musela byť hlavne ochota a diskusia, ktoré chýbajú. Podľa získaných informácií objednávka statikom, Krajského pamiatkového úradu a ďalších smerovala k obhajobe presťahovania pomníka na Študentskú ulicu. Prečo na okraj mesta, kde bude mimo pozornosti občanov mesta i jeho návštevníkov?

* * *

Vo vystúpení na piete som tieto myšlienky zvýraznil. V kultivovaných mestách sú takéto pomníky, či pamätníky na najfrek-

ventovanejších miestach v ich centre. Iba v krajinách, kde sa prekrucujú dejiny sa takéto pamätníky presúvajú do depozitov alebo do okrajových častí. Verím, že premýšľajúci predstavitelia mesta Trnava takto neuvažujú, hoci som čítal názor „kompetentného“ Ing. arch. Tomáša Guniša – vedúceho odboru územného rozvoja a koncepcii mestského úradu, ktorý síce nebýva v Trnave, ale premiestnenie prezentuje ako nemenné a jedine správne.

Čo keby sa tento človek prezentoval výsledkami práce pre vlasť a mesto? V jeho prípade vidím minulý politický dres.

Podľa Oblastného výboru SZPB v Trnave neobstoja ani názory, že na miesto Pomníka osloboditeľov by sa mala vrátiť socha Milana Rastislava Štefánika, ktorá tam historicky stála.

Táto je v súčasnom období na dôstojnom mieste do 100 metrov od Pomníka osloboditeľov a jej prekladanie by predstavovalo zbytočné náklady.

Nehodlám vyčíslovať financie, ktoré boli vyčerpané na doterajšie rozmery zástupcov mesta. Možno sa ich na to opýtajú občania. Tvrdím, že rozhodne by prevýšili náklady na rekonštrukciu pomníka na súčasnom mieste.

O niekoľko rokov sa naši vnuci a právnci nebudú starať o proklamovanú a zvýrazňovanú statiku. Budú hovoriť, že prekladku spáchalo to a to vedenie.

Chceme, aby sa aj o našej Trnave s hanbou hovorilo, že sa správa ako neúctivé mestá v Poľsku, na Ukrajine a v Poľsku, ktoré oplývajú hrdinstvom vlastných osloboditeľov?

Zaujímavé by bolo poznať aj názor Veľvyslanectva RF v SR a prípadne aj potomkov autora pomníka, trnavského sochára Ladislava Snopeka.

Jozef Petráš
predseda ObIV SZPB a občan mesta Trnava

Rusko je v trojici lídrov vojenských výdajov

USA, Čína a Rusko sú na čele zoznamu štátov s najväčšími vojenskými výdajmi. Pričom viditeľné zníženie týchto výdajov nastalo u mnohých štátov exportujúcich ropu, uvádza Štokholmský medzinárodný inštitút na štúdium otázok mieru (SIPRI).

Nie je prekvapením, že na čele rebríčka sú už roky USA. Relatívnym prekvapením je to, že USA začali svoje vojenské výdaje po piatich rokoch stagnácie opäť zvyšovať. V roku 2016 obsadili 36-percentný podiel zbrojných výdajov celého sveta.

Druhé miesto patrí Číne, ktorá má obsadený 13-percentný podiel zbrojných výdajov sveta. Rusko je so svojimi 4,1 percentami tretie, Saudská Arábia s 3,8 percentami štvrtá a India s 3,3 percentami piata.

V roku 2016 svet vydal na zbrojenie 1 686 miliárd dolárov (2,2 % globálneho HDP), čo je 0,4 % nárast oproti roku 2015.

Správa hovorí, že zbrojné výdaje celkovo rastú v Ázii, v Oceánii, v západnej, strednej i východnej Európe, v severnej Amerike a severnej Afrike.

Vojenské výdaje znížili štáty

Blízkeho východu a Karibiku, ale aj mnohé štáty Afriky, strednej a južnej Ameriky.

* * *

Ako sa Rusku darí držať krok?

Ruská armáda má v súčasnosti na výzbroj okolo 66,4 miliardy dolárov. Logicky teda vzniká otázka, ako je možné, že drží krok s US Army a v rade bojovej techniky ju už viditeľne predbehla???

Odpoveď sa skrýva v prepočtoch rubľa a doláru. Ruskí experti to vysvetľujú jednoducho. Ak si idete niečo nakúpiť do obchodu, ak sa idete ubytovať do hotela..., aby ste získali tovar a služby v hodnote 1 USD, musíte na to vynaložiť cca 60 rubľov.

Lenže iné je to vo vojenskom obrannom komplexe. Tam, ak chcete získať tovar a služby za 1 USD, stačí vám vydať len cca 10 rubľov. Čo znamená 6 krát

menej.

Ak sa teda máme pozerat' na ruský vojenský rozpočet reálne, tak ho musíme znásobiť šiestimi. Rusko týmto prepočtom akoby vydávalo na obranu v prepočte nie 66,4 miliardy USD, ale cca 330 miliárd USD!

Ako tento rozpočet vplýva na množstvá techniky a početné stavy vojsk? Rusi majú v zbroji menej vojakov, ako USA a práve preto si môžu dovoliť viac investovať aj do technickej úrovne jednotiek a každého jednotlivca.

Pre svet už nie je tajomstvom, že ruský vojak je dnes na bojisku absolútnou bojovou špičkou, o čom by sa veľmi rýchlo presvedčili aj slovenskí vojaci v Lotyšsku, ak by ich natovskí nadriadení „hrdinsky“ vrhli do boja proti slovanským bratom.

Obdobným spôsobom treba nazerať aj na vojenský rozpočet Číny, ktorý v roku 2016 dosiahol v prepočte hodnotu cca 215 miliárd USD.

V. Mikunda, s využitím správy SIPRI

Filmový dokument o zabudnutom hrdinovi

Dňa 31. marca 2017 sa v kine Tatra v Starej Ľubovni uskutočnila slávnostná predpremiéra filmového dokumentu „Chlapec, ktorý chcel byť prezidentom“.

Režisér Dušan Hudec v ňom zachytáva život Michala Strenka, rodáka zo slovenskej Jarabiny, ktorý sa preslávil počas druhej svetovej vojny ako príslušník americkej armády. Pod jeho velením vojaci americkej námornej pechoty po niekoľkodňových krvavých bojoch s Japoncami 23. februára 1945 vztýčili zástavu na ostrove Iwo Jima.

Vďaka fotografii Joe Rosenthala sa šesťica vojakov dvíhajúcich americkú vlajku stala slávnymi a uctievanými vojnovými hrdinami po celej Amerike. Podľa nej neskôr postavili vo Washingtone D. C. aj monument.

Strenkovi však osud nedoprial, aby sa toho dožil. O niekoľko dní zahynul po zásahu črepinou z delostreleckého granátu. Mal len 25 rokov.

Režisér Hudec o tomto dokumente povedal: „Film je o vernosti a oddanosti muža, ktorý svoje schopnosti a energiu zasvätil boju za slobodu a nezávislosť. Obetoval život pre záchranu druhých. Je aj príbehom o zabudnutom hrdinovi, ktorý ostal už len vytesaným symbolom odvahy a statočnosti.“

Film vznikol s finančnou podporou Audiovizuálneho fondu. Za Vojenský historický ústav na ňom participoval Peter Šumichrast.

Dokument odvysiela RTVS na Dvojke 2. mája 2017 o 20,10 hod. No potom sa dá nájsť aj v jej archíve.

Vhu.sk, snímka VHU

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

mom. Naším postojom, článkami a besedami povzbudíme na to aj školskú mládež a mladú generáciu.

Ján Krajčovič, podpredseda ObIV SZPB, Prešov: – Nie som presvedčený, že súčasná slovenská diplomacia chce chrániť odkaz národno-oslobodeneckého boja v 2. svetovej vojne, na základoch ktorého je postavená ústava a štátnosť Slovenskej republiky.

Je smutné, že i po 72 rokoch od skončenia 2. svetovej vojny a porážky fašizmu a nacizmu v Európe, si musí naša organizácia – SZPB – klásť otázku, čo by sme s tým mali robiť? Život na Slovensku ukazuje, že netreba bojovať proti glorifikácii nacizmu na pôde OSN, keď ho súčasná politická garnitúra na Slovensku nedokáže verejne pranierovať a odsudzovať. Odpoveď znie, treba toho urobiť veľa!

Monika Gergelová, tajomníčka ObIV SZPB, Košice: – Dnes, keď už väčšina priamych účastníkov nie je medzi nami, cítime nedostatčnú odvahu kompetentných funkcionárov jasne a jednoznačne podporiť boj s glorifikáciou nacizmu. Ak nás politici na medzinárodnej scéne robia neutrálnymi, nevyjadrujú našu vôľu! Ak sa správajú „neutrálne“ a „diplomatically“, prečo sa čudujú, že tu vzrastá neofašizmus?

Jozef Cerovský, predseda ObIV SZPB, Lučenec: – Odpoveď sa zdá byť veľmi jednoduchá. Treba tam vyslať diplomatov, ktorým je jasné, že víťazstvo nad fašizmom pred 72 rokmi nebolo prechádzkou do New Yorku a návštevou VZ OSN.

Žiaľ, dnes sme svedkami rozporov medzi slovami a činmi u našich politikov. A to nielen v tomto prípade!

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – Je smutné, že naša diplomacia sa zachovala pri hlasovaní tak, ako sa zachovala. Je smutné, že zabúdame, kto priniesol najväčšie obeť v druhej svetovej vojne. Je smutné, že sa začal verejne a hlavne v masmédiách, ktorých zriaďovateľom je štát, obhajovať Tiso a jeho slovenský fašistický štát.

Podobná politika je skoro vo všetkých európskych štátoch. Preto je jediná cesta a to zdola od občanov a spoločenských organizácií vytvoriť tlak na štát a štátne orgány vo všetkých krajinách a vo voľbách dať jasnú odpoveď politickým stranám za ich doterajšiu politiku.

Jozef Výboch, podpredseda ObIV SZPB, Levice: – Väčšina z nás vie, aké obrovské obeť muselo ľudstvo priniesť v boji proti nacizmu v rokoch 2. svetovej vojny. Vtedy sa zdalo, že predstavitelia víťazných mocností a ich spojenci sa trvale poučili o tom, že akékoľvek prejavy fašizmu a nacizmu nesmú mať v demokratickej spoločnosti miesto, že musia byť postavené mimo zákon.

Žiadny politik, žiadne hnutie by nemalo mať dnes, ani v budúcnosti, mandát zneuctiť pamiatku miliónov obetí 2. svetovej vojny! K tomu treba odmalička vychovávať občana, potenciálneho voliča a politika, treba dôsledne trvať, aby každý rešpektoval, osobitne kto sa chce angažovať vo veciach verejných, najmä tie zákony, ktoré tvoria piliere demokratickej spoločnosti. V tom niet kam ustupovať!

Jozef Pupala, predseda ZO SZPB, Čierny Potok: – V prvom rade by sme my, členovia SZPB, mali kategorický postoj prezentovať svojou účasťou na spomienkových akciách ku Dňu víťazstva nad fašizmom a príhovory „domácich“ rečníkov adresovať našej diplomacii. Regiónom nie je ľahostajný jej neutrálny, servilne proamerický postoj.

Mali by sa spojiť všetky protifašistické sily na Slovensku a v duchu Vianočnej dohody z roku 1943 a v duchu SNP zaujať zásadný postoj. Rovnaký postoj musíme požadovať aj od našej diplomacie, ktorá Slovensko reprezentuje v OSN.

Alibizmom podporíme reštauráciu fašizmu nielen doma, ale aj v medzinárodnom meradle.

Spojenci vedeli o holokauste, ale nekonali

Historik František Vnuk: Slováci zastavili deportácie, keď mali dôvod veriť, že sa so Židmi zaobchádza neludzky

Budú sa prepisovať učebnice dejepisu? Komisia OSN totiž vydala spisy, ktoré preukazujú, že spojenci v priebehu druhej svetovej vojny vedeli o holokauste viac, ako bolo doteraz známe. Londýnska inštitúcia Wiener Library uplynulý piatok (21. 4. 2017) sprístupnila vyše 2000 strán textu vo formáte PDF, ktoré sa doteraz nachádzali v centrále OSN v New Yorku.

Vyššie 70 rokov po skončení 2. svetovej vojny si ľudia môžu prečítať záznamy údajných vojnových zločincov, spisy obvinení, zápisnice zo stretnutí, správy, korešpondenciu, súdne spisy a mnohé ďalšie súvisiace materiály, ktoré boli v rokoch 1943–1949 vyšetřované spojencami.

Doteraz mali prístup k záznamom komisie OSN len výskumníci, ktorí ak chceli vidieť uvedené spisy, museli o súhlas požiadať svoju vládu a generálneho tajomníka OSN. Dokumenty si však mohli len prečítať. Robiť si poznámky či kópie záznamov, ale dovolené nemali. Ako dôvod, prečo bol daný archív OSN „zapadnutý prachom“, sa uvádza studená vojna.

Doteraz mali mnohí ľudia k dispozícii len informácie, že spojenci sa o koncentračných táborech dozvedeli až v čase oslobodenia európskych krajín. Avšak zverejnené dokumenty dokazujú, že spojenci vedeli o koncentračných táborech už v roku 1942. Prvé vyhlásenia spojencov o koncentračných táborech sa objavili v decembri uvedeného roka.

Čo z dokumentov vyplýva?

Dokumenty jasne preukazujú, že spojenci vedeli o detailoch nacistických koncentračných táborech. Exilová poľská vláda totiž poskytla presné opisy koncentračných táborech Auschwitz a Treblinka.

Zistilo sa tiež, že vlády spojencov si boli vedomé toho, že najmenej dva milióny Židov bolo zavraždených a ďalších päť miliónov bolo v ohrození. The Guardian konštatuje, že spojenci síce vydali vyhlásenia o židovských masakrách, ale napriek všetkému urobili len veľmi málo na záchranu Židov.

Slováci a deportácie

Problematike holokaustu sa cez skúmanie dejín prvého slovenského štátu venuje aj historik profesor František Vnuk, ktorý roku 1949 emigroval do Rakúska. Následne o rok neskôr odišiel do Austrálie, kde sa usadil v meste Adelaide.

Od roku 1970 spolupracoval so Svetovým kongresom Slovákov, po roku 1989 sa vrátil na Slovensko a stal sa pedagógom na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave. Keďže vo svojich publikáciách sa venuje aj cirkvej histórii, jeho činnosť ocenil aj pápež Ján Pavol II., ktorý mu udelil významné ocenenie a menoval ho za Rytiera radu Gregora I. Veľkého.

František Vnuk pre Hlavné správy ozrejmil, že USA a Veľká Britá-

nia mali informácie o presídľovaní Židov do koncentračných táborech už od júla–augusta 1942.

„Potvrďuje to nedávno zverejnený dokument, na ktorý v auguste 2009 upozornila katolícka tlačová agentúra Catholic News Service. Agentúra cituje príspevok vo vatikánskom denníku *L'Osservatore Romano*, v ktorom sa uvádza, že americká a britská vláda v auguste 1942 už „vedeli, že nacisti plánujú vykytovať“ všetkých Židov v Európe (*knew that the Nazis were planning to exterminate all the Jews of Europe*).“

L'Osservatore Romano reprodukuje relevantný dokument a uvádza aj úryvky z denníkov Henryho Morgenthaua Jr., ktorý bol počas vojny americkým ministrom financií. Morgenthau vo svojom denníku zaznamenáva, že americké vládne kruhy aj po tom, keď už vedeli, čo sa s deportovanými Židmi v Poľsku deje, celých 18 mesiacov „sa vyhýbali svojej tvrdej zodpovednosti, odďaľovali veci, keď sa im predložili, konkrétne návrhy na záchranu Židov a dokonca zakazovali uverejniť informácie o týchto ukrutnostiach“.

„Teda, kým spojenci nepodnikli za 18 mesiacov nič, hoci o ukrutnostiach vedeli, Slováci zastavili deportácie, keď mali dôvod veriť, že sa so Židmi zaobchádza neludzky. Vtedajší slovenský minister vnútra Alexander Mach vo svojich spomienkach sa k tejto veci vyjadruje v tom zmysle, že vyslancovi Ludinovi povedal: „Ak by to bola pravda (že sú odsunutí Židia v táborech usmrčovani), viac ani reči nemôže byť o pokračovaní, viac nebude ani jeden Žid vyvezený“ (MACH, A., *Z ďalekých ciest*, Martin 2008, s. 198-201). Mimochodom, Machovi túto zásluhu uznal aj Národný súd, ako to možno nájsť v rozsudku, kde sa hovorí, že obžalovaný Mach „zastavil deportáciu Židov do Poľska, akonáhle nadobudol pevného presvedčenia, že sú tam usmrčovani.“ (*Rozsudok Národného súdu*, Tnúd 6/46, str. 142.),“ vysvetlil profesor Vnuk.

Na otázku, ako došlo k zastaveniu transportov v slovenskom štáte, profesor Vnuk odpovedal: „V polovici júna sa už šírili správy o vraždách Židov, ktorí boli dovážaní do oblasti Lublina z rozličných končín nacistami obsadenej alebo kontrolovanej Európy. Krutý obsah správ bol po prvýkrát overený mladým slovenským Židom Dionýzom Lenártom, ktorému sa koncom júna podarilo ujsť z koncentračného tábora Majdanek.“

„Slovenské vládne kruhy, znepo-

kojené správami o vyvražďovaní presídlených Židov, žiadali nemecké úrady, aby mohla ísť do Nemecka osobitne vybraná komisia (pozostávajúca z predstaviteľov vlády, Červeného kríža, Katolíckej cirkvi, Evanjelickej cirkvi a iných inštitúcií), ktorá by na mieste zistila skutočný stav vecí a vyvrátila hrôzostrašné správy, ktoré okolo tejto záležitosti koluju. Nemecký poradca pre židovskú otázku Dieter Wisliceny predložil túto požiadavku svojim nadriadeným v mene predsedu vlády Dr. Vojtecha Tuku. Pretože Nemci odmietali dať súhlas na vyslanie takejto komisie, deportácie boli v júni 1942 prerušené,“ dodal.

„Teda v lete 1942 slovenskí vládni činitelia začali mať vážne pochybnosti o nemeckých uisťovaniach, že Židia, vysídlení do Poľska, sú v pracovnom nasadení práve tak, ako slovenskí robotníci. A preto sa stále naliehavšie domáhali vyslania spomínanej komisie.“

Nemci celú vec zahmlievali a s odpoveďou otáľali. Kým sa čakalo na ich odpoveď, odišli zo Slovenska ešte tri transporty – dva v septembri a jeden v októbri 1942. Ale po 20. októbri 1942, keď sa Slováci presvedčili, že Nemci nijakú komisiu nedovolia (a tak implicitne pripúšťajú, že so Židmi nezaobchádzajú, ako sa pôvodne zaviazali), neboli už nijakí Židia zo Slovenska deportovaní. Túto skutočnosť s uznaním kvitujú aj vatikánske kruhy, ako aj objektívni historici holokaustu (napr. Gerard REITLINGER v diele *The Final Solution*, London 1953, s. 385).

Nemci naliehal, vyvíjali nátlak, ale bezvýsledne. Od chvíle, čo Slováci nadobudli presvedčenie, že Nemci ich podviedli, nijaký Žid zo Slovenska vyvezený nebol. **Od októbra 1942 do jesene 1944 Slovensko bolo jedinou krajinou v strednej Európe, ktorá nielen, že nevydávala Židov Nemcom, ale poskytovala útočisko stovkám židovských utečencov hlavne z Maďarska, ale aj z Poľska a Protektorátu.**

Na základe týchto skutočností sa dá Slovákom zazlievať, že ľahkomyseľne uverili Nemcom, ale nemožno im vyčítať, že z vlastnej iniciatívy deportovali svojich spoluobčanov do Poľska, kde im hrozila istá smrť,“ vysvetlil Vnuk.

Na mlčanie voči holokaustu upozornil pred niekoľkými týždňami aj spisovateľ židovského vierovyznania Benjamín Kuras, ktorý pre Hlavné správy v súvislosti s vraždením kresťanov vo svete uviedol: „akoby sa opakovalo mlčanie sveta počas holokaustu. Vtedy jednotlivých Židov zachraňovali stotoční kresťania a boli ich tisíce, v Poľsku, Francúzsku, Taliansku, Holandsku.“

Hlavné správy.sk, 24. 4. 2017 (krátené)

Čo píšu iní

(Pokračovanie zo str. 2)

v ňom nielen odpočíval, ale že z neho riadil aj činnosť Luftwaffe počas útoku proti ZSSR.

Regionálne médiá uvádzali, že za stavbou obytného domu môže figurovať dnes už bývalý vicepremiér Kaliningradskej oblasti Alexander Jegoričev, ktorý si z neho chcel urobiť osobnú ukázkovú rezidenciu (s plochou 1 450 m²)...“

Súd ustanovil budovu zbúrať. Podľa regnum.ru, 13. apríl 2017

Americký poslanec porovnal Lincolna s Hitlerom

Poslanec za Severnú Karolínu Larry Pittman nazval prezidenta USA Abrahama Lincolna tyranom a porovnal ho s Adolfom Hitlerom, uviedli Washington Post.

Podobné vyjadrenia politik napísal aj na svoj účet na Twittere po tom, ako jeden z návštevníkov skriticizoval jeho zákonnú iniciatívu nasmerovanú proti jednopohlavným manželstvám v Severnej Karolíne. V návrhu zákona Pittman poznamenáva, že „Najvyšší súd USA prekročil v roku 2015 právomoci svojím rozhodnutím, ktoré oficiálne zrušilo dodatok k ústave Severnej Karolíny, zakazujúci manželstvá rovnakých pohlaví“. A vysvetľuje, že riešenie takýchto otázok musí byť v kompetencii vlády štátu.

„Ak by Hitler zvíťazil, musel by sa s tým svet jednoducho zmieriť?, – dodal politik. – Lincoln bol rovnakým tyranom, tiež bol zodpovedný za smrť vyše 800 tisíc Američanov vo vojne, ktorá bola nepotrebná a neústavná.“ Mal tým na mysli občiansku vojnu v USA, ktorú predstavitelia južných štátov neraz nazývajú „vojnou severskej agresie“.

Podľa vz.ru, 13. 4. 2017

...Spicer sa v televízii ospravedlnil za výrok o Hitlerovi

Hovorca Bieleho domu Sean Spicer sa v americkej televízii CNN znovu ospravedlnil za svoj „nehodný a necitlivý“ výrok, že „ani Hitler neklesol tak hlboko a nepoužil počas druhej svetovej vojny chemické zbrane“.

Hovorca ním chcel odsúdiť sýrskeho prezidenta Bašara Asada za minulotýždňový útok chemickými zbraňami proti vlastným obyvateľom, ale prehliadol fakt, že Hitler používal plynové komory na vyhladenie Židov počas holokaustu.

(No a zároveň obviňuje Asada bez vyšetřovania a bez výnosu súdu, čo je typicky anglosaské vnímanie demokracie – pozn. Bojovník.)

Hlavné správy.sk, 12. 4. 2017

Donald Trump a systémová korekcia globalisticko-oligarchickej vlády nad svetom

Veľmi málo ľudí si všimlo, že dosiahnutím bezprecedentnej rezignácie ešte počas života predchádzajúceho pápeža Benedikta XVI., Nemca Josepha Ratzingera, a jeho nahradením Františkom, Argentínom (s talianskymi koreňmi) Jorgom Bergogliom, sa v skutočnosti vo Vatikáne otvorila cesta k moci nemeckej lobby (Argentína je od dôb Juana Domingo Peróna „latinská Germánia“, ktorá sa stala bezpečným útočiskom pre nacistických vojnových zločincov a platformou pre nacistický vojenský a vedecký výskum). Jasnejšie je to vidieť na dvoch príkladoch.

Na čele Santander Group stojí rodina Botínových (po smrti Emilia Botína v roku 2014 prešli opraty na jeho dcéru, členku Trilaterálnej komisie, Annu Patriciu Botínovú), ide o kľúčový článok spájajúci oba oligarchické klany so sekulárnym katolíckym rádom Opus Dei, založeným v roku 1928, krátko pred Lateránskou zmluvou, na ktorej základe Mussolini vrátil Svätej stolici pápežskú štátnosť, stratenú počas Garibaldiho murárskej revolúcie.

(Pokračovanie na str. 5)

Oslobodenie priblížené pomocou nájdeného denníka

72. výročie oslobodenia Želiezoviec a okolitých obcí vojskami 2. ukrajinského frontu Červenej armády a 1. rumunskej armády si na členskej schôdzi ZO SZPB pripomenul aj primátor Ondrej Juhász, predsedníčka ZO JDS Katarína Šuchterová a zástupca maďarských antifašistov z Budapešti György Mészáros.

Situáciu v meste, ktoré tri mesiace patrilo do frontového územia a bolo okupované nemeckými a maďarskými vojskami a prvé chvíle jeho oslobodenia priblížil predseda ZO SZPB Jozef Výboch. Vychádzal z nedávno nájdeného denníka, ktorý si v rokoch vojny písal mladý Želiezovčan a výstižne zachytil vtedajší život v meste. Boli to roky neistoty, strádania, ľudského utrpenia. Mesto bolo pred príchodom osloboditeľskej armády vyrabované nemeckými vojakmi...

Na schôdzi si prevzal Medailu M. R. Štefánika III. stupňa náš dlhoročný aktívny člen Michal Hangya, ktorý žije v Salke a v ostatnom období prekonal viacero vážnych ochorení. No napriek tomu

nevynechal ani jednu členskú schôdzu. V minulosti pracoval vo výbore ZO SZPB a o.i. sa preslávil zhotovovaním „mega vencov“ z čečiny a živých kvetov, ktoré vyhotovil na mieste osláv SNP v B. Bystrici, pri otvorení Mostu Márie Valérie v Štúrove, ako aj obetiam teroristického útoku z 11. septembra v New Yorku.

Výbor ZO SZPB odovzdal dip-

lom Mestskému úradu a Čestné uznanie primátorovi mesta za ich aktívnu všestrannú pomoc našej základnej organizácii.

Po členskej schôdzi sme za zvukov smútočného pochodu vysielaného mestským rozhlasom položili vence k Pomníku padlým v 2. svetovej vojne a obetiam holokaustu.

Čestnú stráž pri pomníku už tradične držali v historických vojenských uniformách členovia historického klubu z Pohronskeho Ruskova. – JV –, snímka Ladislav Levický

(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Predstavitelia mesta, odbojáři a hostia kráčajú k Pomníku padlým.

Turiec vzdal hold svojim osloboditeľom

Turčania si v mestách a obciach pripomenuli, že oslobodenie Turca sa začalo v Dolnom a Hornom Turčeku 4.–5. apríla 1945 jednotkami rumunskej a Červenej armády. Pokračovalo po ľavom brehu rieky Turiec smerom na Martin. V tom istom čase príslušníci 1. čs. armádneho zboru v ZSSR postupovali cez pohorie Veľkej Fatry a údolím Váhu na Turany a Podhradie.

Oslobodzovanie Turca sa dialo za výdatnej pomoci 2. partizánskej brigády M. R. Štefánika a občanov tunajších miest a obcí. V ranných hodinách

11. apríla 1945 boli z Turca definitívne vytlačené nemecké vojská 15. poľnej divízie a Turiec bol opäť slobodný.

V tento symbolický deň sa vo

viacerých mestách a obciach Turca konali verejné zhromaždenia občanov, na ktorých sme si pripomenuli Deň víťazstva nad fašizmom a vyjadrili sme v spomienke hlbokú úctu najmä hrdinom, ktorí položili svoje životy za našu slobodu. Vystupujúci svoje prejavy smerovali najmä k dnešnej mladej generácii, ktorej sú tieto pamätné dni už vzdialené a preto je náchylná podľahnúť demagógii a snahám o deformované vnímanie príčin a priebehu 2. svetovej vojny.

V Martine svojimi vystúpeniami podporili spomienkové zhromaždenie aj predstavitel' veľvyslanectva RF v SR Sergej Nikitin, honorárny konzul Francúzskej republiky David Mortreux a podpredseda ÚR SZPB Juraj Drotár.

Jozef Petráš, podpredseda ObľV SZPB Martin

Z krajských osláv v Kalnej nad Hronom

Do areálu Domu bojovej slávy v Kalnej nad Hronom prišli 26. marca miestni občania (rodiny s malými deťmi), obyvatelia z okolitých obcí, odbojáři z Levíc a Želiezoviec, aby si pripomenuli 72. výročie začatia Bratislavsko-brnianskej operácie vojsk 2. UF Červenej armády a v jeho rámci aj 1. rumunskej armády.

Starosta obce Ladislav Éhn srdečne privítal aj predsedu VÚC z Nitry Milana Belicu, predsedu SZPB Pavla Sečkára, zástupcov veľvyslanectiev RF, Bieloruska a Rumunska, predstaviteľov levického okresu, starostov obcí, zástupcov politických strán Smer-SD, KSS a SMK.

Slávnostné prejavy M. Belicu, P. Sečkára, zástupcov ambasád vystihli udalosti spred 72 rokov, ktoré sa odohrali na brehu Hrona, no vyjadrili sa aj k súčasnému dňu doma i vo svete.

Účastníci v areáli Domu bojovej slávy.

Oslavy doplnil hodnotný kultúrny program, prehliadka stálej expozície v Dome bojovej slávy i vojenskej techniky. Jozef Výboch

(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Čo píšú iní

(Dokončenie zo str. 4)

Po následnom príchode nacistov k moci v Nemecku slúžil Opus Dei ako prostredník pri komunikácii Vatikánu s „Čiernym radom SS“. Nie je žiadnym tajomstvom, že skutoční páni SS – odnož nacizmu, ktorej ideológia sa významne líšila (i líši) od rasovej verzie Hitlera-Rosenberga, sú doposiaľ v Spojených štátoch amerických a patria medzi najväčších magnátov nemeckej diaspory v USA, ku ktorej patrí aj Trump.

Kapitulácia hitlerovského Nemecka neznamenala koniec nacistickej tretej ríše, ale jej prechod k federalistickej hypostáze „novej Európy“ zahŕňajúcej tentoraz nie štáty a národy, ale regióny a etniká (projekt, ktorý sa pod rúskom „euroregionalizmu“ dnes realizuje v rámci EÚ a je expertmi považovaný za „pilotný“).

Ideologické krédo... Philippa von Boeselagera, ktorému je pripočítavaná účasť na atentáte na Hitlera, dokonale zapadá do SS federalistickej verzie nacizmu, rovnako ako v prípade druhého účastníka atentátu Clausa Schenka von Stauffenberga, ktorého niektorí potomkovia sú súčasťou najvyššieho vedenia „euroregionalistického“ projektu.

Rok 2012, kedy prebieha táto zmena pápežov, v ktorej súvislosti (a to treba pochopiť!) sa zmenila „legenda“ katolíckeho posolania. Benedikt XVI., rovnako ako aj Ján Pavol II., mali v mladosti väzbu na SS. Lenže František, vzhľadom na vek, takýmito skúsenosťami nedisponuje...

Pred druhou svetovou vojnou Vatikán obnovil svoju štátnosť prostredníctvom Mussoliniho a následne vystupoval ako prostredník medzi Hitlerom (rakúskym katolíkom) a západným finančným kapitálom, ktorý viedol a úspešne priviedol Hitlera k moci.

Na konci vojny, keď sa spojenci prezradili v snahe eliminovať Führera, aby nastolili separátny mier s federalistickou verziou nacizmu predstavovanou radom SS, čo postavilo Nemecko pred vyhladku blížiacej sa porážky, bol Vatikán medzi prvými, ktorí zabezpečovali vyvedenie kádrov a kapitálu, šifrovaného ako „investície“, z Tretej ríše a pomohli ich integrovať do ekonomiky a politiky Západu. (Na mieste dnešného NATO stál pred vojnou Locarnský pakt z roku 1924–1925, zjednocujúci Nemecko s víťazmi v prvej svetovej vojne a ako prikázali dlhý život nemeckým reparáciám na začiatku roku 1930, tak aj dnes môže rovnaký osud postihnúť nemecký bezjadrový status.)

Zvedavec.org, 3. 4. 2017 (výňatky)

Originál: <http://www.zvedavec.org/komentare/2017/04/7226-donald-trump-a-systemova-korekce-globalisticko-oligarchicke-vlady-nad-svetem.htm>

■ Zomrela ďalšia sexuálna otrokyňa japonských vojakov

Na začiatku apríla 2017 zomrela jedna z 39 Kórejčaniek (99-ročná Li Sun Dok), ktoré boli sexuálnymi otrokyňami japonských vojakov počas 2. sv. vojny.

Celkovo sa do japonského sexuálneho otroctva dostalo až 200 tisíc žien, prevažne Kórejčaniek. Nevie sa však, či sú dnes medzi živými aj bývalé sexuálne otrokyne, žijúce na území KĽDR.

Podľa ria.ru, 4. 4. 2017

■ Anglický pilot sa chválil, ako bombardoval Srbsko

Bývalý srbský boxér Rade Stančić z Loznice sa v kaviarni švajčiarskeho mesta Zürich „poráta“ s anglickým pilotom, ktorý sa za vedľajším stolom pyšne chválil, ako v roku 1999 bombardoval Srbsko.

Ako uvádza srbské periodikum Informer, Rade Stančić aj so svojím priateľom sedeli v kaviarni a zhovárali sa. Za susedným stolom sedel Angličan s jedným miestnym politikom, ktorému v istej chvíli povedal, že bol vojenským pilotom a s pýchou mu vravel, ako bombardoval „je... tých Srbov“.

V tej chvíli sa Rade i jeho priateľ prestali zhovárať, Rade Stančić sa postavil a podišiel k Angličanovi a k jeho priateľovi.

Úctivo sa mu prihovoril. Ospravedlnil sa a povedal, že náhodou počul rozprávanie o bombardovaní Srbska. Keď mu Angličan prítakal, Rade mu odvetil, že si dobre bude pamätať na Srbov. Začal ho udierať pästami a napokon schytil sklenenú cukorničku a ňou udrel Brita. Bývalý pilot ostal celý zakrvavený a jeho priateľ celú scénu sledoval v šoku, hovorí očitý svedok udalosti. Pilot NATO podľa jeho slov volal o pomoc a kvílil od bolesti, ale nik v kaviarni si nedovolil zamiešať sa do bitky. Nakoniec mu Rade povedal: „Vždy, keď budeš hľadiť do zrkadla, spomenieš si na všetkých Srbov a na nevinné deti, ktorých si pozabíjal!“ – uvádza svedok.

Hlavnospavy.sk, 1. 4. 2017 (výňatok)

Ako sa dá pracovať s deťmi

Význam čítania a poznania svojej minulosti sme chceli zdôrazniť besedou so žiakmi 3. a 4. ročníka ZŠ Hanušovce nad Topľou, ktorá sa konala 6. apríla 2017 v Šošovskom kaštieli.

Išlo o besedu o knihe Ruda Morica Explózia, ktorej hlavná dejová línia opisuje udalosti SNP, ktorého účastníkmi sa stali traja kamaráti, žiaci 4. ročníka. Zachránili raneného sovietskeho vojaka, ktorý im pri odchode z frontu zanechal list na rozlúčku.

Účastníkov besedy privítala riaditeľka MsKS mesta Hanušovce nad Topľou a knižnice Ľubica Tomková, ktorá predniesla básne o vojne: „Výpoveď trinásťročného chlapca“. Žiaci čítali úryvky z danej knihy, čím

sme chceli upevniť ich zmysel pre čítanie s porozumením.

Predsedníčka ZO SZPB Ľ. Kukorelliho v Hanušovciach nad Topľou Helena Lipčáková pripravila pre žiakov otázky. Ti na ne pohoťovo a so záujmom odpovedali.

Riaditeľka Ľubica Tomková sa pozastavila aj nad názvom knihy a opýtala sa žiakov, čo všetko môže slovo explózia znamenať. Význam slova potom hľadali spoločne. Dospelí k poznaniu, že môže ích mať viac – explózia miny, ktorá zabila dievčatko

Vierku, explózia mosta, Explózia ako názov budovy, kde sa schádzali partizáni, explózia ako výbuch nekontrolovaných citov človeka...

Potom žiaci pod vedením učiteľiek Moniky Molitorisovej a Anny Nemcovej pripravili výtvarné a literárne práce na tému „Vojna a mier“ a v závere besedy ich predstavili.

Helena Lipčáková pripravila pre žiakov výstavu pod názvom „V pamäti národa“ – pamätníky bojov na východnom Slovensku a o partizánskej brigáde Čapajev.

Na záver deti dostali od riaditeľky MsKS ocenenia za ich vynikajúcu výtvarnú a literárnu tvorbu.

-IT-a-HL-

Ocenenie žiakov za vlastnú výtvarnú a literárnu tvorbu na tému z prečítanej knihy o vojne a mieri.

Dolný Kubín je slobodný už 72 rokov

Dňa 5. apríla 2017 sa na Hviezdoslavovom námestí v D. Kubíne konali oslavy 72. výročia oslobodenia mesta od fašizmu. Zúčastnili sa ich priami účastníci druhej svetovej vojny, členovia SZPB, Zväzu vojakov SR, predstavitelia veľvyslanectva RF na Slovensku, štátnej správy a samosprávy.

Bojové jednotky 18. armády vstúpili na územie Oravy 29. ja-

nuára 1945. V horskom a lesnatom teréne zvädzali ťažké boje. V noci zo 4. na 5. apríla vošli vojaci 17. gardového streleckého zboru do Dolného Kubína, sa ktorý za vrelého privítania občanov oslobodili.

Rečníci pripomenuli priebeh oslobodenia mesta a zároveň vyslovili znepokojenie nad nárastom extrémizmu v súčasnosti. Preto je dôležité neustále si pripomínať minulosť a brať si z nej ponaučenie.

Mesto Dolný Kubín

V Krupine o medzníkoch 2. sv. vojny

Dňa 19. apríla 2017 sa tu už po tretíkrát uskutočnila vedecká súťaž o svetovej a našej histórii rokov 1938 až 1945. Do okresného kola študentov základných a stredných škôl okresu Krupina sa zapojili obe krupinské stredné školy a päť družstiev zo základných škôl.

Predchádzajúce dva ročníky prebehli pod názvom príslušného výročia oslobodenia od fašizmu a tohtoročný pomenovali Oblastný výbor SZPB vo Zvolene „Medzníky 2. svetovej vojny“.

Okresné kolo organizovala ZO SZPB v Krupine v spolupráci s mestom a Centrom voľného času – Domček Krupina. Na vecné ceny prispel okrem hlavného podporovateľa mesta Krupina aj OÚ v Krupine. Súťaž sa zúčastnili aj poslancé BBSK Štefan Matejkin a prednosta OÚ v Krupine Peter Filuš. Nad priebehom

súťaže dbal predseda poroty Miroslav Lukáč.

Po náročnom finále sa nakoniec víťazom za stredné školy stalo družstvo GAS Krupina v zložení Adam Kapusta, Matúš Sopko, Pavel Mikulčík. V kategórii základných škôl po roku opäť zvíťazila Spojená škola z Dudiniec v zložení Marek Guštený, Martin Jedlička a Terézia Gúttarová.

S úrovňou súťaže vyjadril spokojnosť aj podpredseda Oblastného výboru SZPB vo Zvolene a člen poroty Miroslav Pristavka.

Stanislav Petrevec, predseda ZO SZPB Krupina

Beh oslobodenia obce Likavky

V Likavke si pripomenuli 72. výročie svojej oslobodenia už 39. ročníkom Behu oslobodenia o putovný pohár obce.

Oslavy za účasti širokej verejnosti a pretekárov – od tých najmenších až po seniorov, sa začali slávnostným položením venca k pamätníku padlých občanov Likavky v 1. a 2. svetovej vojne.

Starosta Marian Javorka oboznámil prítomných s históriou oslobodenia Likavky a pripomenul jej odkaz pre dnešok. Zdôraznil, že je na nás, aby sme pokračovali v postojoch a začali prácu našich predkov, naplnili odkaz SNP.

Po odštartovaní detských kategórií, delegácia na čele so starostom, predsedom a tajomníčkou oblastného výboru SZPB Ružomberok, s členmi ZO SZPB Likavka, so štvoricou členov zo ZO SZPB z Brezna a s členmi KVH Ostrô, položila veniec k pomníku padlých na Kramarisku. Aj tu sme si pripomenuli jedenásť zajatých a postrieľaných vojakov a partizánov v januári roku 1945.

* * *

V blízkosti pomníka padlých sa nachádza jubilejný háj – označený pamätným kameňom, osadeným v betónovom podstavci, na ktorom je výrazne vytesaný rok 1928. Doteraz sme

nepoznali súvislosti a historický význam tohto miesta. No vďaka našim hosťom z Brezna sme sa dozvedeli, že rok 1928 je rokom, pripomínajúcim oslavu 10. výročia vzniku a trvania prvej ČSR (1918–1928), ktoré sa uskutočnili v celej vtedajšej republike. Protifašisti z Brezna, na čele s Milanom Kováčikom už tretí rok po celom Slovensku vyhľadávajú a dokumentujú tieto pamätníky, ktoré pripomínajú časy, keď sa Slovinci oslobodili spod maďarského útlaku. Navyše vznik ČSR bol historický medzník aj na ceste k dnešnému samostatnému Slovensku.

Zatiaľ sa im podarilo vyhľadať a čiastočne zrenovovať už desať pamätníkov. Od obcí a turistických skupín majú informácie o ďalších troch a potešia sa aj novým podnetom. Vyhľadanie a zdokumentovanie čo najväčšieho počtu týchto pamätníkov, bude pekným príspevkom k blížiacim sa oslavám 100. výročia vzniku ČSR, ktoré si pripomenieme 28. októbra 2018.

Po návrate sa delegácia ponorila do atmosféry športového zápolenia, do ktorého sa zapojilo rekordných 317 účastníkov.

Róbert Fajta, snímka Milan Pivovarov

Aj Veľké Ripňany už majú pamätník

Dňa 7. apríla sa v priestoroch ZŠ Veľké Ripňany konalo slávnostné stretnutie, pri ktorom sme odhalili pamätník z lipového a jaseňového dreva obeťam 2. svetovej vojny a holokaustu od Petra Švorca z Bojnej. Vzdávame nim hold, splácame morálny dlh a obnovujeme historickú pamäť.

Stretnutia sa zúčastnil predseda NSK Milan Belica, ktorý so starostom Jozefom Krištofom odhalil pamätník a príchovril sa k prítomným.

S príhovorom vystúpil aj predseda SZPB Pavol Sečkář. Ten vyzdvihol obetavosť vojakov počas bojov v 2. svetovej vojne. Predstavitel' Ústredného zväzu židovských obcí Peter Schwarz v príhovore ocenil úsilie obce Veľké Ripňany nezabudnúť na obete tejto neľudskej doby, ktorý pracovné a koncentračné tábory pripravili o slobodu a ľudskú dôstojnosť.

Magdaléna Hubinská, ZŠ Veľké Ripňany

35. ročník Behu oslobodenia

Druhá aprílová sobota (8. 4. 2017) patrila v Galante už 35. Behu oslobodenia – Behu Galantou, ktorý sa koná od roku 1981.

Ten tohtoročný otvoril riaditeľ pretekov Peter Tomič, príhovory predniesli: primátor Galanty Peter Paška a za ObľV SZPB Galanta jeho predseda Jozef Janský. Súťažilo sa v žiackych a mládežníckych kategóriách, v Behu zdravia na 2172 metrov a v Hlavnej kategórii na 8686 metrov. Prví traja pretekári dostali medailu a diplom, najlepší Galant'an a Galant'anka boli odmenení pohárom.

Novinkou tohtoročného podujatia bolo, že každý účastník po dobehnutí do cieľa získal pamätnú medailu Beh oslobodenia – Beh Galantou.

Tento ročník sa zapíše ako rekordný v počte štartujúcich – 1158 a v prekonaní traťových rekordov. Víťazi hlavných kategórií boli Keňan Mwangi Joel Maina a Maďarka Zita Kácsér, ktorí prekonali svoje vlnajšie osobné rekordy.

Športové popoludnie sme ukončili slávnostným kladením vencov pri pamätníku SNP.

Alžbeta Pongráčová

III. ročník streleckej súťaže k oslobodeniu Želiezoviec

Združenie technických a športových činností regiónov SR, strelecký klub MAGNUM v spolupráci so ZO SZPB v Želiezovciach usporiadali v sobotu 18. marca 2017 na tunajšej strelnici III. ročník streleckej súťaže o Pohár k 72. výročiu oslobodenia nášho mesta a regiónu 2. UF Červenej armády a 1. rumunskou armádou a Memorál Michala Lipovského, staršej verejnosti známeho predsedu MsNV a neskôr predsedu tunajšej ZO SZPB.

K súťažiacim, ktorí sem prišli z troch okresov sa za účasti členiek výboru ZO SZPB prihovril jej predseda, ktorý poukázal na historické miesto a odkaz podujatia.

Súťažilo sa v streľbe z ľubovoľnej malokalibrovej pušky na 25 m s dioptrou. Z možných 300 bodov víťazi dosiahli nasledovný výsledok:

Ženy: 1. Mária Puková, Tekovské Lužany, 269 b., 2. Adriana Nosianová, Šurany, 268 b., 3. Barbora Čudaiová, Pohronský Ruskov, 263 b.

Muži: 1. Ján Kováč, Rúbaň, 290 b., 2. Richard Nosian, 290 b., 3. Roman Kalina, Branovo, 290 b.

Senióri 60 rokov a viac: 1. Zdenko Nádaský, Levice, 296 b., 2. František Csala, Šahy, 295 b., 3. Ján Marturkanič, Hr. Kľačany, 294 b.

Senióri do 59 rokov: 1. Milan Husár, Bratislava, 292 b.

Juniori: 1. Marek Šimon, Želiezovce, 292 b.

Každý z umiestnených dostal Ročenku odbojárov 2017, aby sme aj takto prenikali medzi verejnosť. Účastníci si pochutnali na pikantnom guláši, ktorý zlepšil náladu v tú zmknutú, veternú marcovú sobotu.

Jozef Východ, predseda ZO SZPB Želiezovce snímka Ľudovít Vanek (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Víťazka Mária Puková je uprostred.

Ideme obnoviť pamätník

Pod končiarňami Malej Fatry pod Martinskými hoľami bolo v januári 1945 umučených 21 vlastencov. Na Štárkeho lúke v Martine – stráne sa nachádza pamätník na túto smutnú udalosť.

Z uznesenia výročnej členskej schôdzy ZO SZPB Martin – stred vyplynula úloha zabezpečiť starostlivosť o pamätník. Zistiť čo na ňom a okolo neho treba urobiť sa 8. apríla vydali členovia ZO SZPB Martin – stred. Zároveň tam padlým vlastencom položili venček.

Obnova pamätníka sa uskutoční už v máji.

Jaroslav Šinko, predseda ZO SZPB Martin – stred (Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Oslobodenie Skalice

Pre nás, občanov slobodného kráľovského mesta, je oslobodenie Skalice 11. apríla 1945 dňom oslobodenia spod fašistického teroru, spod obrovského utrpenia, ponižovania, potupy ľudskej dôstojnosti a pošlapania všeludských hodnôt.

Mesto Skalica oslobodili sovietske a rumunské vojská a padol pri tom i veliteľ pplk. Viktor Savič Píjušť.

Z príležitosti 72. výročia oslobodenia Skalice sa konal pietny akt kladenia vencov pri pomníku Slobody na Mallého ulici 11. apríla 2017 za mimoriadne veľkej účasti občanov, mládeže a žiakov základných škôl. Zúčastnili sa ho i deti z materských škôl.

Za zvukov hymnickej hudby položili k pa-

Výstava a bojové ukážky v Šoporňa

Obec Šoporňa a miestna ZO SZPB v spolupráci s KVH Červená hviezda Nové Mesto nad Váhom zorganizovali pri príležitosti oslobodenia obce a Dňa víťazstva nad fašizmom výstavu vojenskej techniky, spojenú s ukážkou bojov 2. sv. vojny.

Dňa 22. apríla 2017 si občania už doobeda mohli prezrieť a vyskúšať vojenskú techniku a poobede položiť vence pri pamätníku SNP. Potom sa rozbíhali bojové ukážky.

Pre všetkých prítomných bolo pripravené občerstvenie.

Výbor ZO SZPB Šoporňa

mätníku kvety vďaka primátor Ľudovít Barát, členovia ZO SZPB Skalica a predstavitelia politických strán a spoločenských organizácií.

Po slávnostnom príhovore primátora, pred ktorým bola prednesená básne, predseda ZO SZPB.

Dagmar Jůžková, tajomníčka ZO SZPB

Kto je Štefan Minarovič?

Dňa 5. apríla 2017 sa so študentmi súkromného gymnázia Mercury v Petržalke stretol aj bývalý vojak 1. čs. armády na Slovensku Štefan Minarovič. Bojoval v slávnej Trnavskej posádke, ktorá sa ako jeden muž vydala do Povstania a nezradila.

Do boja vstúpil pod Hronským Beňadikom v Horných Hámroch, v Žarnovici, v Rudne nad Hronom a v Banskej Belej, kde bol 15. 10. 1944 ťažko ranený.

Dostal z toho silnú otravu krvi a hrozila mu amputácia ruky. Mal byť odtransportovaný do Sovietskeho zväzu, no to sa už nepodarilo.

Rovnako sa nepodaril jeho presun sanitným vlakom do poľnej nemocnice v Harmanci, pretože ju už mali obsadenú Nemci. Tí ho tam nad Ulmankou zajali.

Odtransportovali ich do „ne-

mocnice“, prerobenej z kláštora v B. Bystrici, kde ich prevzal slovenský lekár. Odtiaľ mali byť presunutí do Viedne. Lenže tento lekár ich varoval, lebo vedel, čo by ich tam čakalo. „Nechodte tam a keď budete môcť, tak z vlaku utečte,“ poradil im.

Štefanovi Minarovičovi sa to v Trnave podarilo, no problémy neustali. Stále potreboval ošetrovanie a tak sa skrýval u brata až kým ho neudali miestni civilisti.

Čo je už na iné rozprávanie.

Vladimír Mikunda, snímka – vič-

Š. Minarovič vľavo od bývalej partizánky z brigády Čapajev Anny Bergerovej. Študentom ukazuje črepinu, vyoperovanú mu zo srdca, bývalý slovenský partizán a neskôr vojak Červenej armády Ján Chudík.

Čítame z dobovej tlače

Komora smrti

Zajatý ruský lekár rozpráva o hrôzách fašistických mučiarní a o svojom úteku na Slovensko.

V Auschwitzu je tábor na 100 000 ľudí. Nás tam bolo 85 000 a stále prichádzali noví. Toto, súdruh, musím ti napísať dopodrobna.

Predstav si veľký tábor, kde je asi 2 000 SS-manov a 800 Židov, ktorí pod nátlakom prevádzajú ich rozkazy. Vyleptali mi číslo 10 487. Podotýkam však, že každá národnosť mala svoje osobitné čísla. Rusi, Česi, Poliaci, Srbi, Holanďania, samozrejme, aj Židia boli zvlášť vedení.

Nikto nevedel, kedy na neho príde rad. Niektorí tam boli 14 dní, iní rok, kým ich zaviedli do „kúpeľne“. Pod zemou boli dve sály pre 400 ľudí. Prvá miestnosť bola moderne zariadená, vybetónovaná obliekareň, kde zaviedli niekoľko sto ľudí a tam im povedali, aby sa vyzliekli. To bolo preto tak zariadené, aby ani tie odpadky šatstva sa nestratili a mohli byť znova spracované na textilie. Tam im dali uteráky a mydlo, ako keby sa išli kúpať. Mnohí nevedeli, že sa z tejto komory smrti už nikdy nevrátia. Železné vráta sa za nimi vzduchotesne uzatvorili.

Komora smrti vyzerala skutočne ako veľmi veľká kúpeľňa. Na povale bolo mnoho otvorov, potrubím sa tam ale viedol otravný plyn. Pätnásť minút trvala smrť otravnými plynmi a potom tými istými otvormi vyčerpal sa jedovatý plyn. Po boku sály viedli koľajnice a na malých vagónoch odvážali vrahovia mŕtve telá nevinných ľudí.

14 veľkých elektrických pecí, do ktorých sa hádže 3–6 mŕtvov, ich spaľuje. Na dve smeny po 12 hodinách pracovala „továreň“ smrti, vo dne v noci...

A aj teba, doktor, chceli tak odpraviť? – pýtam sa ďalej.

„Áno“ odpovedá ruský lekár a jeho srnčie oči kľudne spočívajú na mne.

Rozmýšľam, ako je možné, že sa našiel v Európe národ, že sa našli tvory, ktoré pre seba osobujú si právo, aby sa im hovorilo „človek“ a ktoré sú schopné páchať takéto zločiny, pre ktoré vôbec nestačia slová. Vžívam sa do duše tohto lekára, ktorý študoval a nemohol pomôcť svojim blízkym, a to je len jeden z tých, ktorému sa podarilo ujsť.

Pravda z nedele 8. 10. 1944, Banská Bystrica

Všetky Irenine deti

Mučilo ju gestapo a brutálne ju vypočúvala aj povojnová poľská tajná polícia. Ani jedným sa ju však nepodarilo zlomiť, hoci bola mladá krehká brunetka. Jej srdce bolo príliš citlivé a jej rozum bol poriadne prešibaný, inak by sa jej nad zverstvami nepodarilo vyhrať. A pritom bol jej plán jednoduchý. Stačila rakva, vrecia, týfus a štekajúci pes.

Zrod hrdinky

Poľka Irena Sendlerová, alebo ak chcete Krzyżanowska, sa narodila pred prvou svetovou vojnou. Vášeň pre vedomosti ju priviedla k povolaniu učiteľky a citlivá duša zasa k sociálnej práci. Vyrastala v časti Varšavy, kde všade naokolo žili samí Židia a pre jej otca lekára to boli pacienti. Práve skúsenosti z otcovej ordinácie neskôr veľmi šikovne zúročila. Krátko pred druhou svetovou vojnou sa ako čerstvá absolventka univerzity len ťažko mohla zamestnať v školstve a tak prijala miesto na magistráte. Sociálne oddelenie bolo aj miestom, kde odštartovala aj svoju odbojársku kariéru.

Tajomstvo skryté v zaváraninovom pohári

Keď Nemci začali uplatňovať svoje nekompromisné pravidlá a vytvorili v meste Varšavské geto, veľmi rýchlo pochopila, že ľudí za trojmetrovým múrom žiadna ružová budúcnosť nečaká. S pomocou deviatich kolegov sa jej podarilo najprv zariadiť, aby tritisíc židovských rodín pod falošnými dokladmi aj naďalej dostávalo príspevky od štátu, ale situácia bola čoraz desivejšia a vážnejšia. Bolo nutné konať, pretože na ľudí v gete čakali plynové komory. Mladá šikovná falšovateľka si preto vyrobila zdravotnícku priepustku, aby mohla vstupovať do geta pod zámenkou zdravotníckych kontrol. V špine a preplnených domoch sa tlačili státisíce ľudí a epidémia by znamenala pohromu. Nie pre geto, tam to bolo pre Nemcov žiaduce, ale nákaza sa nesmela dostať mimo múry. To využila mladá žena na záchranu. Tajne pašovala lieky a potraviny. Chcela zachrániť toľkých, koľkých sa podarí. Preto deti dostávala z geta rôznymi spôsobmi. Tie najmenšie dávala do vriec plných handier a prehadzovala ich cez múry geta tak, aby sa im nič nestalo. Staršie ležali v rakvách sanitiek ako obeť týfusu, skrývala ich medzi vrecami s odpadom, odvádzala ich podzemnými chodbami, alebo v dodávke. Aby nacisti na nič neprišli, vycvičila psa, ktorý vždy silno štekal, keď prechádzali vstupnou bránou. A vyhla sa tak kontrolám. Jej plán bol najprv opatrný, ale v roku 1942 už ako aktívna členka odboja

a zakladateľka Žegoty (Rada pre pomoc Židom) musela spustiť záchranný plán naplno. Keď sa deti podarilo vyslobodiť, ako katolíčka klopala na dvere sirotincov, kláštorov a cez spriaznených kňazov hľadala rodiny z farností, ktoré si deti vzali. Problémom bolo len to, že deti často nevedeli poriadne po poľsky a o katolíckej viere nemali ani poňatia. Organizovala teda spolu s kňazmi rýchlo kurzy, aby sa deti začlenili a najmä sa neprezradili. Ukrývať Žida znamenalo smrť pre celú rodinu, preto práve vzdelanie detí bolo

z dozorcov bol podplatiteľný a tak odvážna Irena mohla utiecť, pričom na zoznamoch figurovala ako popravená.

A mohla pokračovať. Bojovala vo Varšavskom povstaní a vtedy ešte netušila, že to nie je posledná bitka o život, ktorú podstúpi.

Irena Sendlerová stále nepohodlná

Počas vojny zachránila jej skupina 2 500 detí, ona sama z nich na slobodu dostala vyše 400. Ešte v čase jej smrti v roku 2008 z nich žilo približne 700. Zachránila napríklad spisovateľa Michała Głowińskiego, ale aj Ševacha Weissa, niekdajšieho predsedu Knesetu. Po vojne sa však ako členka odboja opäť dostala do problémov. Poľská

klúčové. Takto zachránila život najmenej 2 500 deťom.

Odvážna aktivistka si viedla presnú kartotéku so skutočnými aj krycími menami detí. Dokumenty ukrývala v zaváraninových pohároch zakopané pod zemou na pozemku svojej kamarátky. Mala plán, že keď vojna skončí, rodiny sa opäť spoja. Žiaľ, to sa jej podarilo len výnimočne, pretože väčšina z rodín skončila v plynových komorách.

Nezломili ju

V roku 1943 ju zatklo Gestapo. Nasledovalo brutálne mučenie, avšak mladá žena nič dôležité neprezradila. Túto etapu svojho odboja ale nikomu nikdy neporozprávala – ani najbližším. Dôkazom obrovského utrpenia a krutosti nacistov boli jej trvalé následky, ktoré ešte zhoršil komunistický režim. Ešte predtým ju však nacisti dali popraviť. Našťastie, jeden

komunistická štátna polícia ju vypočúvala rovnako brutálne ako nacisti. Sendlerová po výsluchu prišla o bábätko.

Matka deti holokaustu

Poľskej hrdinke udelili v roku 1965 titul Spravodlivá medzi národmi, avšak nemohla vycestovať a prevziať si ho. To sa jej podarilo až v roku 1983, kedy zasadila aj strom v Aleji spravodlivých. Stala sa čestnou obyvateľkou Izraela, udelili jej poľské najvyššie civilné ocenenie Rad bieleho orla a tiež bola rytierkou Radu úsmevu. V roku 2007 bola nominovaná na Nobelovu cenu mieru.

Jej život vyhasol po zápale pľúc 12. mája 2008. Krátko po smrti si jej prácu v poľskom Sejme uctili rezolúciou, o jej živote nakrútili dokumentárny seriál a jej príbeh pripomína niekoľko kníh a tiež sôch – jedna z nich je napríklad v Moskve.

A. Mikundová

Okupanti sa kruto pomstili

V septembri 1941 prišiel do Prahy kat českého národa Reinhard Heydrich, aby vystriedal slabého ríšskeho protektora K. von Neuratha v Protektoráte Čechy a Morava.

R. Heydrich nastúpil do funkcie zastupujúceho ríšskeho protektora s úlohou zlomiť české hnutie odporu a český národ zbaviť najlepších síl z radov inteligencie a robotníckej triedy. Taktiež mal zabezpečiť, aby protektorát so svojim priemyselným potenciálom plne pracoval pre záujmy ríše a potreby vojny.

Druhou fázou tejto „politiky“ bolo riešenie českej otázky. Heydrich ihneď po svojom príchode zahájil ťaženie proti českému národu vyhlásením 2. staného práva a masovým zatýkaním. To sa nevyhlo ani predsedovi protektorátnej vlády gen. Aloisovi Eliášovi, čím Heydrich pacifikoval činnosť protektorátnej vlády. To všetko bolo začiatkom praktického vykonávania germanizácie a vyhladenia českého národa.

Neúspechy nemeckých vojsk na východnom fronte na prelome rokov 1941–1942 (porážka v bitke pri Moskve) prinútili Heydricha, aby svoje pôvodné plány zmenil. Začal používať metódu „cukru a biča“ voči českým robotníkom (rekreácia, vianočné balíčky a pod.) pri zabezpečení zbrojnej výroby pre front.

Napriek tomu odboj českého národa neprestal, ale silnel. Na objeme naberali rôzne formy odboja, sabotáže, štrajky, pomalá práca v závodoch a úradoch, šířili sa letáky a ďalšie ilegálne tlačoviny – Rudé právo, V boj, Aktiv, Předvoj a ďalšie. Paralelne s tým však narastal i teror nacistického utlačovateľského aparátu. Zvýšila sa aktivita SD, gestapa a jeho konfidentov a zradcov.

Atentát

Koniec zločinnému poslaniu Reinharda Heydricha urobil výsadok Antropoid – rtm. J. Gabčík a rtm. J. Kubíš, ktorí boli do protektorátu vysadení v noci z 28. na 29. decembra 1941 pri Nehvizdoch neďaleko od Prahy. Na príprave atentátu sa podieľal rad príslušníkov odboja a sokolskej odbojovej organizácie JINDRA.

Správu o Heydrichovej smrti (4. 6. 1942) prijal český národ so zadosťučinením a obdivom. Statočnosť čs. vojakov ocenil prezident E. Beneš a moskovské vedenie KSČ. Za atentát na Heydricha nasledovali odvety opatrenia nemeckých nacistov pod riadením nového zastupujúceho protektora gen. K. Daluega a K. H. Franka.

To, čo obyvatelia protektorátu zažili po atentáte, bolo ukážkou, čo v Nemecku dobre poznali pod názvami „noc dlhých nožov“ alebo „Nacht und Nebel“. Podľa Daluega, po vojne odsúdeného na trest smrti a popraveného v Prahe, to bola Grossfahnung – veľká razia. Daluege v nej nariaduje: „Pátrať podľa smernice pre všeobecné pátranie. Vykonať prehliadky hotelov, nočľahární, reštaurácií, kaviarní, všetkých osamelých budov, útulkov, chát, dvorov, tehelní, pieskových lomov, vidieckych pracovísk, kde sú budy pre strážnikov a robotníkov. Kontrolujte všetky idúce vozidlá, autobusy, pouličné trate, iné nákladné a vidiecke povozy, plte, lode,

Slovenský hrdina Antropoidu – Jozef Gabčík, rodák z Poluvsia (dnes súčasť Rajeckých Teplíc).

zábavné podniky. Ďalej nech je vykonaná prehliadka všetkých staníc, zastávok, stanice autobusov, v prístavoch lodí a v priestoroch im prináležiacich.

Na vidieku venujte pozornosť najmä pohybu cudzincov a hláseniam cudzích osôb. Zараďte do pátrania všetky voľné sily svojho obvodu a do pozorovania starostov obcí a ich policajný personál a iné spoľahlivé a dôveryhodné osoby. Pátrajte po ukrytých zbraniach a trhavinách, prekontrolujte zoznamy všetkých osôb zamestnaných v lomoch a zásoby trhavin. Pátranie nech je vykonávané až do odvolania a to vo dne aj v noci.“

Hlásenie nemeckej Ordnugspolizei o vykonanej veľkorazii:

„Veľkorazie v Čechách a na Morave sa zúčastnili ozbrojené sily v celkovom počte 450 000 mužov. Bolo prekontrolovaných 4 750 000 obyvateľov, prečesaných 60 lesných území. Všetomžne dosiahnuteľné pomôcky boli po tri týždne zapojené a všetky znova aktivované bez toho, aby sa pri tom dosiahli nejaké oporné body vhodné na vyhodnotenie. Pomerne veľký okruh českého obyvateľstva, ktorý, ako sa neskôr zistilo, by mohol vypovedať vo veci predmetov nájdených na mieste atentátu, mlčal.

Pri razii bolo zadržaných 13 119 osôb, v prvých dňoch bolo za schvaľovanie atentátu zastrelených 231 ľudí, za prechovávanie zbraní 42, za spojenie s cudzinou a ukrývanie nepriateľov ríše 343, za nenahlásenie pobytu 77.“

Okupanti sa za atentát na Heydricha kruto pomstili

Od 27. mája do 3. júla 1942 bolo stannými súdmi odsúdených na trest smrti a zastrelených 1 327 osôb v Kobylisiach, Mauthausene, Klatovách a ďalších miestach. V Lidiciach boli zastrelení všetci muži, v Ležákoch ženy a muži. Tritisíc občanov židovského vyznania bolo poslaných do koncentračných táborov a tam zlikvidovaných. V septembri 1942 bolo hromadne na smrť odsúdených ďalších 254 osôb – rodinných príslušníkov parašutistov.

Národní osvobození 23/2016

Viete, že...?

...najvyšším československým armádnym vyznamenaním v zahraničí počas 2. sv. vojny nebol titul Hrdina ČSR?

Najvyšším čs. vyznamenaním, ktorým mohli byť v rokoch 2. sv. vojny ocenení príslušníci našej armády v zahraničí, bol „Čs. vojenský rad bieleho leva Za víťazstvo“, zriadený 9. 2. 1945.

Titul „Hrdina ČSR“ (neskôr ČSSR) je až od roku 1955. Za hrdinstvo na zahraničných bojiskách ho získali armádnym generál Karel Klapálek (1968), kpt. Rudolf Jasiok, pplk. Josef Kroll, kpt. Vendelín Opatrný, kpt. František Vrána (všetci v roku 1969). Trojnásobným držiteľom titulu Hrdina ČSSR sa stal armádnym generál Ludvík Svoboda (1965, 1970 a 1975).

...najvyššie mierové počty dosiahla československá armáda na prelome rokov 1952 až 1953?

Pravdou je, že v roku 1938, keď sa očakávala vojna s Nemeckom, mala naša armáda vyše 200 tisíc príslušníkov.

Vyšší počet však mala v rokoch 1952 až 1953, v súvislosti s očakávanou treťou svetovou vojnou, keď sa jej počty dostali až k 300 tisícom osôb. Zmierňovanie medzinárodného napätia však tieto počty umožnilo znížiť až na necelých 185 000 na prelome rokov 1958–1959.

...po oslobodení nášho hlavného mesta sa musela Červená armáda okamžite postarať aj o zásobovanie jeho obyvateľstva potravinami?

Keďže táto úloha bola nad možnosti sovietskeho veliteľstva mesta i 2. ukrajinského frontu, národný výbor sa obrátil rovno na veliteľstvo Strednej skupiny vojsk Červenej armády. Bratislava zo zásob Červenej armády ihneď dostala 2 295 586 kg pšenice, 206 900 kg cukru a 93 516 kg soli. Takto bola kritická zásobovacia situácia zažehnaná aspoň na najbližšie dva mesiace. Navyše to umožnilo zvýšiť mesačné dávky chleba na obyvateľa z troch na 9–15 kg.

Dňa 17. júla 1945 bolo tiež hlavným veliteľstvom sovietskej armády rozhodnuté, aby pracujúci vo výrobe dostávali 0,5 kg chleba denne, 30 g cukru a 400 g soli na mesiac. Ostatní obyvatelia mali dávky o niečo nižšie.

Táto potravinová pomoc sa však netýkala len Bratislavy. Napríklad hneď na začiatku nášho oslobodzovania 20. 10. 1944 dostal veliteľ 1. čs. armádneho zboru v ZSSR generál L. Svoboda takýto telegram: „Z rozkazu najvyššieho veliteľa Červenej armády súdruha Stalina Vám bezplatne prenechávame pre obyvateľstvo oslobodeného územia Československa 500 ton múky...“

Sovietska armáda poskytla pomoc tohto druhu mnohým mestám v Československu. Napríklad aj v Trnave, podľa spomienok pamätníkov, prikázal sovietsky veliteľ mesta rozdeliť obyvateľstvu značné množstvo ryže, krupice a ďalších potravín.

...bývalý Most Červenej armády, spájajúci Bratislavu s Petržalkou stál vtedy 80 miliónov korún?

Dňa 22. mája 1945 sa národný výbor obrátil na Povereníctvo SNR pre verejnú prácu, aby pomohlo riešiť naliehavý problém spojenia mesta s Petržalkou. Lenže ukazovalo sa, že ani slovenské národné orgány, ani československá vláda nemôžu tento naliehavý problém Bratislavy v krátkom čase vyriešiť. Nebolo predovšetkým skúseného stavbárskeho kolektívu, ktorý by sa na túto úlohu podujal.

A tu opäť prišla s iniciatívou Červená armáda. Agentúrna správa o tom hovorí: „Na tlačovej konferencii oznámil predseda vlády Zdeněk Fierlinger novinárom, že práve rokoval so zástupcom maršala Koneva, ktorý vláde ponúkol, že Červená armáda postaví fašistami zničené mosty cez Dunaj, v Komárne a v Bratislave, ak československá vláda uvoľní na tento cieľ 80 miliónov korún, ktoré sú potrebné na dodávku železnej konštrukcie z Vítkovických železiarní.

Československá vláda ponuku prijala. Príslušnú dohodu potom uzavreli 20. júla 1945. Prvé prípravné práce sa začali už 4. augusta 1945, ale naplno sa rozbehli po sústreďení kapacít v septembri.

Hlavným garantom prác bola sovietska 3. ženijná brigáda Hrdinu ZSSR genmjr. N. V. Sokolova s vlastnou špeciálnou technikou, pomocnými plavidlami a vlastnou dopravou.

Napriek veľmi nepriaznivým podmienkam (na Dunaji stúpila voda o 6 metrov nad normál a odplavila pontón aj so zariadením...) 28. decembra 1945 mostná konštrukcia preklenula rieku a spojila oba brehy. Za necelý mesiac bola na moste dokončená aj vozovka a v dňoch 26.–29. januára 1946 sa vykonala úspešná zaťažkávacia skúška.

Výstavba mostu trvala 5 mesiacov a 17 dní. Jeho slávnostné otvorenie sa konalo v nedeľu 3. februára 1946.

...najrozšírenejším nemeckým nákladiakom počas 2. sv. vojny bol Opel Blitz Maultier v polopásovej modifikácii?

V Nemecku sa jeho prvá modifikácia vyrábala od roku 1930, modernizovaný bol v roku 1937.

Tento nákladiak dokázal stúpať na horu s neuveriteľným sklonom 70 %. Aj preto sa ho vyrobilo vyše 82 000 kusov.

...pri útoku proti ZSSR tvorili 38 % obrnenej nemeckej zostavy tanky T-II?

Išlo o tank, ktorý bol skonštruovaný ešte v roku 1934. A preto bol, tak ako sovietsky T-26, k začiatku vojny už zastaraný a nijako sa nemohol rovnať s tankami T-34. Sovietske T-26 v podstate neprežili prvý rok vojny, no hlavne ich zásluhou a vďaka životom ich posádok, bola Nemcom zastavená cesta na Moskvu.

A. Mikundová, s využitím vojenstvi.cz

- **Bratislava 15:** Jaroslav Daniš 84 rokov.
- **Bratislava 24:** Ing. Ján Gregor 94 rokov.
- **Bratislava 29:** Ladislav Havran 82 rokov.
- **Bratislava 39:** Prof. Jaroslav Čelko, DrSc. 94, Marcela Sagarová a Viera Mitterpachová 89, RNDr. Gabriela Vizárová, DrSc. 81 a RNDr. Kamila Bacigálová, CSc. 70 rokov.
- **Belá – Dulice:** Emília Šalátová 86 rokov.
- **Badín:** Anna Kosková 65 rokov.
- **Banská Bystrica – Tr. SNP:** Ing. František Mistrík 95 a JUDr. Elena Jakubcová 75 rokov.
- **Banská Bystrica – J. Rýsa – Tr. SNP:** Stanislav Caban 85 rokov.
- **Banská Bystrica – gen. I. Gibalu:** Janina Val'ková 93 a Božena Vyšná 75 rokov.
- **Banská Bystrica – Stred:** Ján Mojžiš 94, Oto Sovák 86, Kvetka Pavelková 84 a Ing. Peter Šipula 60 rokov.
- **Banská Bystrica – Radvaň:** Blažena Gagová 84 a Mária Machyniaková 60 rokov.
- **Breznička:** Emília Plavúchová 90 rokov.
- **Brezno 1:** Zdenka Laurová 65 rokov.
- **Cinobaňa:** Terézia Urbančoková a Jaroslav Konárek 85 rokov.
- **Čaňa:** Helena Rusnáková 81 a Jozef Diro 60 rokov.
- **Donovaly:** Elena Strmeňová 60 rokov.
- **Dunajská Streda:** Mgr. Juraj Strigáč 60 rokov.
- **Egreš:** Pavol Kolesár 70 rokov.
- **Hnúšťa:** Anna Nociarová 87, Milan Krnáč a Ján Hronec 60 rokov.
- **Kráľovský Chlmec:** Alica Jašková 60 rokov.
- **Kuzmice:** Ján Sokol 84 rokov.
- **Lipany:** Jozef Hromják 50 rokov.
- **Lučenec 1:** Zuzana Brémová 96 rokov.
- **Lučenec 2:** Jozef Bendík 82 rokov.
- **Lovinobaňa:** Božena Filčíková 80 rokov.
- **Málinec:** Martina Detvanová 40 rokov.
- **Myjava:** Kristína Paulíková 90, Milan Vrána 80 a Pavol Červienka 65 rokov.
- **Medzilaborce:** Juraj Žerebný 70 a Ivan Fufal' 65 rokov.

- **Malé Ozorovce:** Viera Kasardová 35 rokov.
- **Nížny Žipov:** Mgr. Alexander Gergely 55 rokov.
- **Nová Baňa:** Stanislav Štamposký 91 rokov.
- **Očová:** Emília Kučerová 70 a Anna Holíková 65 rokov.
- **Ostrý Grúň:** Margita Debnárová 70 a Katarína Repiská 55 rokov.
- **Ozdín:** Emília Valachová 88 rokov.
- **Podolíneec:** Peter Zavacký 40 rokov.
- **Prievidza:** Jozef Neština 91, Marta Ertlová a Anna Zavadská 75 rokov.
- **Prievidza – HB:** Helena Svitková 90, Elena Drahošová 70, Jaroslava Svitková, Helena Zajec, Vitalij Zajec a Milan Magula 65 rokov.
- **Rimavské Brezovo:** Elena Brndiarová 92 rokov.
- **Rožňava:** Anna Piljanová a Ján Komáromi 86, Ladislav Šimár 80, Matilda Janková a Helena Garajová 70, Štefan Sarislo 65, Jarmila Poláková 60, Ing. Ivan Nemček 55 a Ing. Erich Junger 45 rokov.
- **Stará Ľubovňa:** Anna Malasťová 70 rokov.
- **Sliač:** Ladislav Fekiač 87 rokov.
- **Senica:** Ján Karas 85 a Fedor Nemečkáy 75 rokov.
- **Stará Turá:** Emília Kubišová 88 rokov.
- **Svit:** Ján Perinaj 85 rokov.
- **Sečovec 1:** Mária Kľučárová 84 rokov.
- **Trenčianske Teplice:** Jozef Chyba a Ing. Pavol Híreš 70 rokov.
- **Trenčín 1:** Karol Steklý 96 rokov.
- **Topoľčany 2:** Veronika Brišková 90 a Jozef Bystričan 86 rokov.
- **Utekáč:** Katarína Vrábľová 87 rokov.
- **Uderiná:** Anna Mičudová 55 rokov.
- **Vráble:** Juraj Krnáč 70 a Ladislav Ovsenák 65 rokov.
- **Valaská:** Mária Jakalová 75 rokov.
- **Zvolenská Slatina:** Anna Chudá 81 a Ľubica Majdaková 65 rokov.
- **Zvolen – Centrum 1:** Emília Krkošiaková 95 a Danica Klesniaková 65 rokov.
- **Zemplínske Hradište:** Mária Halíková 70 a Patrícia Železníková 25 rokov.

Gratulácia od Dolnokubínčanov

Dňa 27. apríla 2017 oslávil náš dlhoročný a aktívny člen ZO SZPB Dolný Kubín Ján Katrenčiak svoje životné jubileum 92 rokov. Aktívne sa podieľal na našom národno-oslobodzovacom boji proti nemeckým okupantom.

Ján Katrenčiak pochádza z Liptovského Mikuláša, kde narukoval do armády začiatkom roka 1944. Keď vypuklo SNP a bola vyhlásená mobilizácia, ihneď sa do neho zapojil v okolí Popradu, ako pešiak.

Prvého bojového stretu s nemeckou armádou sa zúčastnil v priestore Liptovskej Anny. Neskôr sa presunul do oblasti Chočských vrchov k partizánom, posilnil partizánsky oddiel „Signál“, pod

velením podplukovníka Šarova. Až do apríla 1945 sa s ním zúčastnil plnenia bojových a taktických úloh na podporu postupujúceho frontu.

Za zásluhy v odboji bol vyznamenaný Radom SNP II. triedy.

Základná organizácia SZPB v Dolnom Kubíne srdečne blahoželá Jánovi Katrenčiakovi k jeho životnému jubileu a praje mu pevné zdravie, životný optimizmus, pohodu a ešte

veľa pekných slnečných dní na jeho životnej púti.

Za ZO SZPB D. Kubín, tajomník Štefan Novák

Redakcia sa ospravedľňuje pánovi Matúšovi Beháňovi

Za to, že v Bojovníkovi č. 8/2017 sme sa na strane 10 v článku „Číslo „3“ hovorí číslo môjho života“, ktorý mal byť oslavnou gratuláciou Matúšovi Beháňovi, dopustili pri jeho 90-tinách trápnej nepresnosti v poslednom odstavci.

Autori gratulácie, členovia ZO SZPB č. 1 v Žiline napísali toto: „O jeho životnej ceste by sa toho dalo napísať veľa. Možno to raz urobíme.“

Dnes sa však, pri dožitých 90-tinách chceme Matúšovi Beháňovi poďakovať za všetko, čo urobil“. Lenže my sme uviedli „pri nedožitých 90-tinách“.

Vážení pán Beháň, prepáčte nám tento prešľap. Nedopustili sme sa ho úmyselne.

Opätovne vám pri tomto krásnom jubileu úprimne želáme nielen zdravie a spokojnosť, ale aj dlhý ďalší život.

šéfredaktor

Nevšedný jubilant

Dňa 4. apríla 2017 sa v plnom zdraví dožil 75 rokov podpredseda ObIV SZPB v R. Sobote Štefan Baláž.

Narodil sa v dedinke Šiatoroš, v okrese Fiľakovo, baníkov Jozefovi Balážovi a Júlii, rod. Zacharovej, ako prvorođený syn. Po Viedenskej arbitráži táto oblasť patrila horthyovskému Maďarsku.

Na Dolniaky a opustenú pôdu po rozpade Rakúsko-Uhorska rodičia prišli z Podpoľania v roku 1922, ako stovky iných bezzemkov.

Otec, ako mnohí iní mladí chlapi, ušiel na Slovensko k príbuzným, aby sa vyhol povolaniu do maďarskej armády a nasadeniu na východný front. Jeho dvaja bratia sa mu nevyhli, museli narukovať a bojovať proti Červenej armáde. Obaja však prebehli a v radoch červenoarmejcov bojovali až po Budapešť, kde strýka Pavla Nemci zajali a odvliekli do Auschwitzu-Birkenau. Našťastie krátko na to ho oslobodila Červená armáda. Domov si priviedol aj spoluväzenkyňu, s ktorou sa neskôr oženil. Otcovho švagra po zajatí nyilassiovcí proste zastrelili a v truhle poslali domov.

V detstve i počas dospievania sa u Š. Baláža sformoval pozitívny názor na osloboditeľskú misiu Červenej armády a odkaz SNP. Po štúdiu na Poľnohospodárskej technickej škole v R. Sobote začal

pracovať v tabakovej továrni v R. Sobote. Nasledovala vojenčina v D. Kubíne a opäť návrat na pôvodné pracovisko.

V rokoch 1964–1971 pracoval na OV SZM. V roku 1971 neprešiel kádrovou previerkou, preto sa stal kultúrnym referentom na mestskom Kultúrno-osvetovom stredisku v R. Sobote. Od roku 1974 sa stal riaditeľom novootvoreného Mestského KD v R. Sobote, kde pracoval až do roku 2003. V tomto čase (1997) ukončil štúdium na Právnickej fakulte UK v Bratislave.

V rokoch 2003 až 2008 bol vedúcim odborom kultúrnych, sociálnych vecí a rodiny na MÚ v R. Sobote. Od 1. 1. 2009 odišiel do dôchodku.

Do SZPB vstúpil v roku 1997. Aktívne sa zapojil do práce ZO SZPB – 1 v R. So-

bote. Osobne sa podieľal na príprave a uskutočňovaní vedomostných súťaží (už 10 ročníkov) pre základné školy o SNP a 2. sv. vojne, usporadúvané pri príležitosti výročí oslobodenia R. Soboty (21. 12.), z ktorej sa pred šiestimi rokmi vďaka Júliuovi Bolfíkovi stala okresná súťaž.

Z iniciatívy predsedu ZO SZPB Š. Baláža sa pri výročí oslobodenia mesta každoročne organizuje stolnotenisový turnaj pre žiakov základných a stredných škôl.

Štefan Baláž je okrem SZPB (päť volebných období je podpredsedom ObIV SZPB) aj inak všestranne aktívny. Piate volebné obdobie je poslancom mestského zastupiteľstva, 25 rokov je prezidentom volejbalového oddielu Slovan R. Sobota a taktiež je spoluzakladateľom folklórneho súboru Rimavan. K tomu ešte 40 rokov vedie tanečné kurzy pri MKD v R. Sobote.

Za dlhoročnú aktívnu prácu pre SZPB bola Štefanovi Balážovi udelená medaila M. R. Štefánika II. stupňa práve pri príležitosti jeho 75-ročného jubilea, ktorú mu odovzdal predseda SZPB Pavol Sečkář.

Aj prostredníctvom Bojovníka jubilantovi blahoželáme a želáme mu pevné sibírske zdravie a kaukazskú dlhovekosť.

Jozef Pupala

(Pre Bojovník bez nároku na honorár)

Navždy sme sa rozlúčili

- **Dolný Kubín** s 80-ročným Mgr. Milanom Lettrichom.
- **Kšinná** s 98-ročnou Máriou Filovou.
- **Rožňava** so 74-ročnou Katarínou Komáromiovou a 69-

ročným Júliusom Petrincom.
■ **Tlmače** so 79-ročným Oldřichom Kulhánkom.

Češť ich nehnúcej pamiatke!

POZVÁNKA

Konferencia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Múzea Slovenského národného povstania

EXTRÉMIZMUS, NEOFAŠIZMUS a NEONACIZMUS
na politickej scéne

Konferencia sa koná pod záštitou
podpredsedníčky vlády a ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky Lucie Žitňanskej

29. jún 2017
Múzeum Slovenského národného povstania
Pamätník SNP / kinosála

Zúčastnia sa:
predsedovia ObIV, komisie a lektori ÚR SZPB, z každej
oblastnej organizácie po jednom učiteľovi, alebo predsedovi
oblastnej komisie. Riaditeľ Štátneho pedagogického ústavu,
ktorý navrhne aj zástupcov metodicko-pedagogických centier
(aj predsedov predmetových komisií dejepisu)

PROGRAM

<p>09,30 – 09,50 Prezentácia účastníkov</p> <p>09,50 – 10,00 Otvorenie konferencie (p. Sečkář)</p> <p>10,00 – 10,20 Stanislav Mičev (Múzeum SNP) <i>Glorifikácia Slovenského štátu, ako súčasť pravicového extrémizmu na Slovensku</i></p> <p>10,20 – 10,40 Lucia Žitňanská (podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti) <i>Nové legislatívne normy v boji proti extrémizmu</i></p> <p>10,40 – 11,00 Jozef Halcin (Odbor prevencie kriminality MV SR) <i>Prevenčia v boji proti politickému extrémizmu</i></p> <p>11,00 – 11,30 Prestávka, občerstvenie</p> <p>11,30 – 12,00 Martin Klus (poslanec NR SR) <i>Prejav pravicového extrémizmu v krajinách Európskej únie</i></p>	<p>12,00 – 12,30 Daniel Milo (Globsec) <i>Zdroje a východiská extrémizmu na Slovensku a možnosti demokracie pri jeho potlačení</i></p> <p>12,30 – 13,00 Peter Krajňák (štátny tajomník MŠ SR) <i>Boj proti extrémizmu a prevencie radikalizmu v zámeroch Ministerstva školstva SR</i></p> <p>13,00 – 13,30 Ján Levoslav Benčík (občiansky aktivista) <i>Monitorovanie extrémizmu na sociálnych sieťach</i></p> <p>13,30 – 13,50 Luboš Blaha (poslanec NR SR) <i>Pričiny nárastu extrémizmu v slovenskom parlamente</i></p> <p>13,50 – 15,30 Moderovaná diskusia a ukončenie (p. Mičev)</p>
---	---

Od Stalingradu po Bratislavu v Žiline

Spomienkové stretnutia 72. výročia oslobodenia začali v aule mestského úradu v Žiline 20. apríla 2017 vernisážou výstavy „Od Stalingradu po Bratislavu“. Výstavu, ktorá trvala do dňa oslobodenia mesta 30. 4., pripravilo velvyslanectvo RF s ObIV SZPB a MÚ Žilina.

Na vernisáži sa zúčastnili pracovníci mestského úradu, členovia SZPB žilinských organizácií a spolupracujúcich združení a pozvaní hostia, ktorí si pozorne prezreli výstavu, ktorá otvára

Nezabúdame!

ZO SZPB v Želiezovciach zorganizovala pre svojich členov návštevu divadelného predstavenia vo Zvolene.

Cestou tam sa 15-ti účastníci 10. 4. 2017 zastavili v Kľaku a v Ostrom Grúni. S pohnutím si prezreli expozíciu Pamätnej izby v Kľaku a vypočuli výklad o zvrských výčinoch fašistov v týchto

bránu vstupu do spomienkových osláv 72. výročia oslobodenia regiónu Horného Považia a Kysúc.

Prítomných privítal prvý zástupca primátora Patrik Groma. Predseda ObIV SZPB Juraj Drotár v príhovore pripomenul povinnosť zachovávať pamäť na hrdinstvo Sovietskeho zväzu a vojakov Červenej armády v boji proti fašizmu a ich zásluhu na oslobodení Slovenska a mesta Žilina.

Medzi občanmi Žiliny a okolia, ktorí prichádzajú do priestorov mestského úradu bol pozoruhodný záujem o výstavu, ktorú v hojnom počte navštívili aj žiaci a študenti žilinských škôl.

– JD –, snímka MeÚ Žilina

obciach v tragickú nedeľu 21. 1. 1945. K pamätníkom obetí položili kytice kvetov s výstižným textom „Nezabúdame, členovia ZO SZPB Želiezovce.“

Našich odbojárov veľmi mrzí a nevedia to pochopiť, že v ostatných voľbách do VÚC akoby stratili pamäť viacerí voliči z oboch obcí, hoci pomníky nevinných obetí majú pred sebou každý deň.

– JV –

Nový dokument

Mrôzy rómskeho holokaustu: Pri vraždení ich ani nepočítali, boli menej ako zvieratá

Nový dokumentárny film režiséra Roberta Kirchoffa s názvom Diera v hlave mieri na zahraničné festivaly.

Vo filme vystupujú stredo európski Rómovia aj Sintí, ako sa nazýva skupina Rómov žijúca prevažne v západnej Európe.

Nomádom vstup zakázaný

„Chcel som zaznamenať, ako sa Rómovia vyrovnávajú s vlastnou históriou sedemdesiat rokov od skončenia vojny. V otvorených epizódach som hľadal to, čo ma na téme fascinovalo – vôľu a slobodu,“ opisuje režisér Robert Kirchoff svoj film. Jeho názov možno chápať doslovne aj symbolicky.

Dieru v hlave má totiž Raymod Gureme, celoživotný francúzsky nomád, čiperný, inteligentný Róm so zaujímavými postrehmi o živote a s elánom, bárs má na chrbte deväť krížikov. Režisér vraví: „Bolo mi jasné, že bude hlavnou postavou, hneď, keď som sa s ním stretol prvý raz a prečítal som si jeho knihu nazvanú Nomádom vstup zakázaný. Napriek tomu, čo prežil, sa pohybuje akoby mimo času – minulosti aj prítomnosti.“ Raymod aj vo svojom pokročilom veku žije v karavane. Predtým síce býval v dome, ale po smrti manželky nemal dôvod v ňom zostať a vrátil sa späť do svojho privesu.

Dom, kde bývali so ženou, zachoval ako jej múzeum, akýsi skanzen. Celý život kočoval. Narodil sa do rodiny cirkusantov, hudobníkov a akrobatov, detstvo prežil v predvojnovom Francúzsku. Ibaže potom prišli hrôzy druhej svetovej vojny – z lágra si priniesol pamiatku v podobe diery, ktorá mu zostala v hlave po údere krompáčom. A pripomína, že to neboli len „zlí“ nacisti – vo Francúzsku pomáhali hitlerovcom kolaboranti, ale aj štátni policajti, úrady. Podobne ako u nás. A vlastne v celej Európe.

Kým o miliónoch obetí z okupovaných krajín sa učia deti v školách, rómsky holokaust uznal svet až štyridsať rokov po vojne. A dodnes sa nad touto kapitolou európskej nedávnej histórie zatvárajú oči. „Na rozdiel, napríklad, od Židov, Rómov pri vraždení ani nepočítali, nemali ani čísla, hádzali ich rovno do jám, boli pre nich menej ako zvieratá,“ podotýka režisér.

Zároveň dodáva: „Dlhodobý mám pocit, že v zmysle zobrazovania, informovania o holokauste sme sa zasekli. Niekde robíme chybu. Súčasnosť mi dáva za pravdu. To je dôvod, prečo som sa pokúsil prísť s vlastným pohľadom. Rómovia boli vždy ľudia bez hraníc, takže nám nešlo ani o delenie v teritoriálnom zmysle. Vo filme sú ľudia z rôznych krajín, s rôznymi príbehmi. Chcel som zistiť, čo všetko si môžu pamätať a o čom chcú hovoriť.“

Vydať svedectvo

U nás bol rómsky lágér v Dubnici nad Váhom – miesto ponižovania, utrpenia a smrti dodnes neoznačuje ani najmenší pamätník. Lokalitu vo filme navštívil syn bývalého väzňa Ján Konček spolu so synom vtedajšieho lágrového lekára Ladislavom Welwardom. „Ja som sa nikdy nedíval na ľudí, ktorí boli so mnou v tábore, že ja som Žid a oni sú Cigáni alebo, že nie sú bieli,“ hovorí vo filme Ladislav Welward.

Aktualne.atlas.sk, 16. 4. 2017 (krátené)

Pozvánka

ObIV SZPB v Nových Zámkoch a mesto Štúrovo vás srdečne pozývajú

na oslavy 72. výročia oslobodenia, ktoré sa uskutočnia 5. mája 2017 o 9.45 hod. na cintoríne padlých vojakov Červenej armády.

Prítomným sa predstaví aj súbor Nádej z Komjatíc s vojenskými piesňami.

Za ObIV SZPB: Jozef Marunič
Za mesto Nové Zámky: Ing. Eugen Szabó

ObIV SZPB v Nových Zámkoch a obec Kamenín vás srdečne pozývajú

na oslavy 72. výročia oslobodenia, ktoré sa uskutočnia 5. mája 2017 o 11.30 hod. pri pamätníku tankovej bitky v Kameníne.

Prítomným sa predstaví aj súbor Nádej z Komjatíc s vojenskými piesňami.

Za ObIV SZPB: Jozef Marunič
Za obec Kamenín: Jozef Grman

Prečo sú chudobní častejšie chorí?

Japonskí vedci dospeli k poznaniu: vysoké príjmy pozitívne ovplyvňujú ľudské zdravie. Presne o tom píše aj na ToDay News Ufa.

Vtip je v tom, že dostatočne zabezpečené ľudia sú menej náchylní na existenčný stres. Bohatý človek sa sústreďuje na pozitíva, tvrdia špecialisti. Experti sú po mnohých pozorovaniach presvedčení, že nervový systém stabilne vysoko finančne zabezpečeného človeka je menej vystavovaný stresom a teda aj menej chorľavý. Pri tom však spresňujú, že pri takýchto stresoch najviac trpí srdcovo-cievny a žalúdočno-črevný systém. Bohatí majú možnosť upevňovať si zdravie návštevou kúpeľov a liečební. Tí, ktorí zarábajú „haliere“ si to nemôžu dovoliť. Vedci preto ľuďom s nižšími príjmami odporúčajú prehodno-

tiť svoju činnosť a vážne si začať všímať svoje zdravie.

Pri výskume sa tiež ukázalo, že vo finančných otázkach sú podkutejší muži. Schopnosť kal-

kuľovať taktiež formuje pokojný vzťah k budúcnosti a znižuje stresy, dokonca aj medzi nedostatočne zabezpečenými. Pamätajte na to!

Všetci sa snažíme odhaliť tajomstvo, ako sa stať bohatými. Americký biznis-tréner Steve Siebold si myslí, že na to už prišiel. Hovorí, že rozdiel medzi bohatými a ľuďmi žijúcimi od

výplaty k výplate, je len v spôsobe myslenia. Prví netrpia na prílišnú skromnosť a druhí považujú perfekcionizmus za nedostatok.

Podľa S. Siebolda, ak si vieme naočkovať myslenie boháčov, tak získame aj reálnu šancu prísť k bohatstvu. Pravdou však je, že väčšina po bohatstve len túži, no ani prstom nepohne, aby ho naozaj dosiahla. Resp. ani náhodou sa nepustí na cestu neistého dobrodružstva, radšej zostane pri stabilnom, hoci nie príliš vysokom príjme.

Vedci z Harvardu tiež zistili priamu súvislosť nízkeho príjmu a dĺžky života. Konkrétne, že solidne zabezpečení Američania sa oproti priemeru dožívajú o 10–38 % dlhšie.

Podľa pravda.ru, 16. 4. 2017

HISTORICKÝ KALENDÁR

25. apríl 1943 – Sovietska vláda prerušila diplomatické styky s poľskou emigrantskou vládou v Londýne.

25. apríl 1945 – V San Franciscu sa začala konferencia 50 štátov protifašistickej koalície, ktorá vypracovala Chartu OSN. Tá bola podpísaná 26. júna a do platnosti vstúpila 24. októbra, keď ju ratifikovalo päť stálych členov BR OSN – Čína, Francúzsko, USA, V. Británia a ZSSR, vrátane väčšiny signatárskych štátov.

26. apríl 1943 – Najvyšší sovietsky ZSSR vyznamenal vojakov 1. čs. samostatného poľného práporu v ZSSR za statočnosť v bojoch o Sokolovo.

26. apríl 1945 – Ako uznanie za bojovú činnosť venovala Lomonosova univerzita v Moskve bojovú zástavu čs. zmiešanej leteckej divízie.

27. apríl 1944 – V B. Bystrici vzniká Vojenské ústredie – ústredný orgán príprav povstania v slovenskej armáde. Veliteľom bol pplk. gšt. Ján Golian. Styk s partizánmi mal zabezpečovať mjr. Jozef Marko.

28. apríl 1943 – Z iniciatívy Lvovského guvernéra Vladimíra Kubijoviča a haličského guvernéra Otto Wechtera začalo sa formovanie divízie Waffen SS „Galizien“. Na výzvu sa prihlásilo najmenej 70 tisíc Haličanov, 14 tisíc z nich sa stalo „dostoynými“ na službu v zbrani SS.

28. apríl 1952 – Platnosť nadobudla separátna mierová zmluva USA a ďalších 47 krajín s Japonskom, ktorú podpísali 8. 9. 1951 v San Franciscu. Konferencie sa zúčastnili aj ČSR, Poľsko a ZSSR, no socialistické krajiny sa k tejto zmluve nepripojili.

29. apríl 1939 – Hitler „trhá“ dohodu o vzájomnom nenapadnutí sa s Poľskom, ktorá bola podpísaná v roku 1934.

29. apríl 1943 – Sovietske najvyššie velenie schválilo sformovanie 1. čs. samostatnej brigády v ZSSR. Mala 16 000 príslušníkov, 50 tankov a 280 diel.

29. apríl 1944 – Na porade okresných náčelníkov, zástupcov žandárstva a vojenských zložiek v Prešove dostala profašistická vláda požiadavku, aby za nezákonné držanie zbrane bol stanovený trest smrti.

29. apríl 1945 – V Caserte je podpísaná bezpodmienečná kapitulácia nemeckých vojsk v Taliansku.

30. apríl 1939 – V Krakove vznikla zahraničná vojenská skupina, cez ktorú smerovala väčšina čs. emigrantov do Francúzska. Od mája do augusta 1939 ich bolo takmer 1 200.

30. apríl 1945 – Vojaci 3. brigády pod velením plk. J. Selnera prešli ráno 30. apríla do útoku. Jej 6. peší prápor spolu s prieskumnou rotou zdolali odpor nepriateľa západne od Mojšovej Lúčky, prenikajú do Žiliny a ráno o 9.30 hod. mesto oslobodzujú. Oslobodená je aj Považská Bystrica.

Útok na prechod Malej Fatry sa začal už 12. apríla (na najvyšších kopcoch Martinských holí bola až 1,5 m vrstva snehu), postup zastavujú nepriateľské protiseče. Nové boje začínajú od 17. apríla a trvajú do 26. apríla 1945. Z pohľadu náročnosti oslobodzovania nášho územia čs. jednotkami dávajú niektorí historici boje o Malú Fatru hneď za Duklu a Liptovský Mikuláš (1. čs. armádny zbor v ZSSR tu stratil 1 328 ľudí).

30. apríl 1945 – Príslušníci 1. čs. armádneho zboru v ZSSR po prvýkrát vstupujú na české územie.

V noci z 30. apríla na 1. mája 1945 – Na veliteľské stanovište 8. gardovej armády (bývalá 62. stalingradská armáda) prišiel rokovať, o podmienkach zastavenia paľby v Berlíne, náčelník generálneho štábu nemeckých pozemných vojsk generál H. Krebs. Odpoveď generála V. I. Čujkova bola kategorická: Nijaké podmienky, len bezpodmienečná kapitulácia...

1. máj 1945 – Oslobodená je Bytča a Čadca.

1. máj 1945 – V Píerove vypuklo povstanie. Začiatok Májového povstania českého ľudu.

2. máj 1941 – Na stretnutí Hitlera so štátnymi tajomníkmi bolo do protokolu zapísané: „niet pochybností, že mnoho miliónov ľudí zomrie hladom“, pretože potraviny zo ZSSR budú posielané do Nemecka.

2. máj 1941 – UŠB nariadila policajným riaditeľstvám vypracovať zoznam komunistov a protifašisticky zmýšľajúcich občanov na Slovensku. Dňa 22. 6. 1941 ich pozatýkala a odviekla do Ilavy.

3. máj 1943 – Rozkazom veliteľa III. operačnej oblasti bol založený 1. čs. prápor v Juhoslávii pod názvom Jan Žižka z Trocnova.

3. máj 1944 – Sformovalo sa veliteľstvo 1. čs. armádneho zboru v ZSSR.

3. máj 1945 – Oslobodením posledných obcí na území Slovenska (Klokočova, Korne a Makova) sa skončila 226 dňová bojová činnosť prebiehajúca na našom území.

4. máj 1948 – Asi 7 km od Kysaku pri Veľkej Lodine sa odohral posledný boj s banderovcami na slovenskom území.

ZRNKÁ HUMORU

Mnohí muži by aj odišli z domu, len keby sa vedeli po-balit.

* * *

Moderné lieky sú hotový zá-zrak.

Vďaka nim sa žena so zápa-lom pľúc môže postarať o muža s nádchou.

* * *

Keď varia muži, je to mimo-riadne záslužná činnosť.

Keď varia ženy, je to bežná domáca práca.

* * *

Muž si po príchode zo záhrady vždy umýva ruky.

Zablatí umývadlo, mydlo, špongiu aj uterák. Je to dôkaz

toho, ako usilovne pracoval celé predpoludnie.

* * *

Muži sa nikdy nepoutierajú hneď, ako vylezú spod sprchy.

Namočia sa a potom sa len rýchlo zabalia do uteráka – a kúpeľňa vyzerá, ako by sa cez ňu prehnala búrka v Severnom mori.

* * *

Mužská vášeň ku všelijakým mašinkám rozhodne nezahrňa práčku.

* * *

Nevidím dôvod, prečo by som mala rafinovane dochucovať tony jedla, keď všetci len prídu, sadnú si a nahádzu ho do seba.

Tri slovička, ktoré muž nikdy nevyšloví:

„Ja to urobím“.

* * *

Pred sobášom je muž schopný zložiť ti k nohám celý život, po sobáši nie je ochotný ani zložiť noviny, ktoré už prečítal.

* * *

Muži sú ako pluzgiere.

Ukážu sa, až keď je práca hotová.

* * *

Dnešná žena musí mať postavu Venuše, rafinovanosť Kleopatry, odvahu Jany z Arcu, šatník Márie Antoinetty a čistiacu schopnosť tekutého prášku Zuzka.

pomôcky: OTARU, PIE, EDELEN, TALIBAN	prestal držať	patriaca líčkovi	patriaci Emovi	autor výroku: SENECA	stratil rodičov	radikálne afganské politické hnutie	dokonca	nápis na hrobch	odsekol		výstelka	predmet	druh papagája
koláč, po anglicky				sídlo v Japonsku značka lyží						ženské meno			
3. časť tajničky										čisti pránim vylievaj			
úderom zrazil							bakuľa organická živica						
v minulosti pomocník majstra								vznášanie sa vo vzduchu rohožky				zápasnícka žiněnka	starší americký maratónec
rímska štvorka			neodoberať křmna repa						prijímate potravu ústami zakaloval				
lesklý náter				podbradok kosatec						súlád živočíšne tuky			
	domáce meno Adolfa	spletaj kameňolom			nechal (nár.) prehra v šachu						chem. zn. telúru ukazovacie zámeno		
poplach						vínir aha, hľa							
1. časť tajničky													2. časť tajničky
mast													patriaci Elene

Správne vylúštenie tajničky z č. 7 znie: **Sebectvo je jed každého priateľstva.** Knihu posielame **Eduardovi Rajnhoovi z Bratislavy.**

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: **Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.**